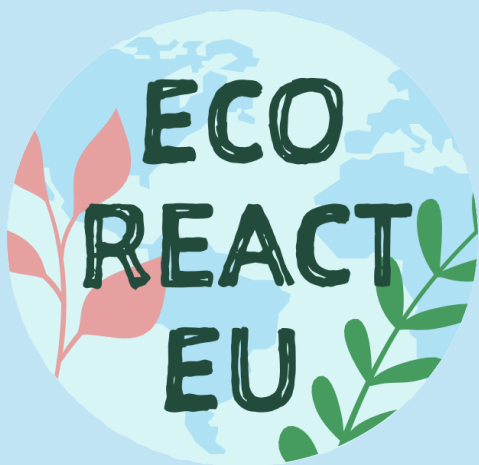

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ECOREACT

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του ή των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτά.

Co-funded by
the European Union

Δομή:

1. Εισαγωγή

- 1.1 Πλαίσιο και στόχοι του έργου
- 1.2 Σκοπός και δομή του οδηγού
- 1.3 Ομάδες στόχου και σύνδεση με την πλατφόρμα και το MOOC

2. Κατανοώντας το οικολογικό άγχος

- 2.1 Ορισμός και βασικά ζητήματα
- 2.2 Βασικά αποτελέσματα της μελέτης EcoReactEU
- 2.3 Διαπιστώσεις για τους νέους και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας

3. Υποστηρίζοντας τους νέους

- 3.1 Κατευθυντήριες αρχές
- 3.2 Η διαδρομή υποστήριξης: κατανόηση – έκφραση – δράση
- 3.3 Σύνδεση με τις ενότητες MOOC και τα διαδικτυακά εργαλεία

4. Η χρήση και το περιεχόμενο του MOOC και της ιστοσελίδας EcoReact

- 4.1 Πώς να χρησιμοποιείτε τις πλατφόρμες: το Mooc και την ιστοσελίδα
- 4.2 Mooc Πόροι αυτο-εκπαίδευσης
- 4.3 Μέθοδοι: Βασικά εργαλεία και περιεχόμενο
- 4.4 Η ιστοσελίδα, μια βάση δεδομένων με όλους τους πόρους

5. Συστάσεις και προοπτικές

5.1 Καλές πρακτικές και βασικές επισημάνσεις

5.2 Προσαρμογή σε διαφορετικά περιβάλλοντα και ακροατήρια

5.3 Αξιολόγηση και follow-up των πρωτοβουλιών

Παραρτήματα

A. Λεξικό και παραπομπές

B. Εταίροι του έργου

Γ. Άμεσοι σύνδεσμοι προς τους πόρους του EcoReactEU

Κεφάλαιο 1 Εισαγωγή

1.1 Πλαίσιο και στόχοι του έργου

Το οικολογικό άγχος μεταξύ των νέων αποτελεί ένα ολοένα και σοβαρότερο ζήτημα. Σχετίζεται με ένα φάσμα συναισθημάτων που συνδέονται άμεσα με την οικολογική υποβάθμιση και την κλιματική αλλαγή, όπως το άγχος, η θλίψη, ο φόβος, η ενοχή και ακόμη και η απόγνωση¹. Σύμφωνα με μια σημαντική μελέτη του 2021 που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό The Lancet Planetary Health, το 45% των νέων δηλώνουν ότι η καθημερινότητά τους επηρεάζεται από το οικολογικό άγχος. Στην πραγματικότητα, η έκθεση της IPCC για το 2022 ενισχύει τα ευρήματα σχετικά με τη βαρύτητα του οικολογικού άγχους, υπογραμμίζοντας τις εντεινόμενες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας της βιοποικιλότητας. Αν και η προσοχή σε αυτό το ζήτημα ενισχύεται, οι εκπαιδευτικές απαντήσεις παραμένουν ανεπαρκείς. Στην Ευρώπη, η κατανόηση του οικολογικού άγχους είναι ακόμη περιορισμένη, οι εκπαιδευτικές πολιτικές είναι σχεδόν ανύπαρκτες, ενώ οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας δεν διαθέτουν τους πόρους και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των νέων που αισθάνονται δυσφορία από την κλιματική αλλαγή.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το κενό, το 2023 ξεκίνησε το πρόγραμμα Erasmus+ EcoReactEU, το πρώτο συντονισμένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα που αντιμετωπίζει το οικολογικό άγχος των νέων μέσω της εκπαίδευσης. Στόχος του είναι να καλλιεργήσει τις ικανότητες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και της γενικής εκπαιδευτικής κοινότητας και να ενσωματώσει το οικολογικό άγχος στις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για τη νεολαία. Οι κυρίαρχες παιδαγωγικές μέθοδοι, συμπεριλαμβανομένης της έκφρασης μέσω των τεχνών και της επανασύνδεσης με τη φύση, θεωρούνται αποτελεσματικές τεχνικές που μπορούν να βοηθήσουν τους νέους να μοιραστούν τα συναισθήματά τους και να αντιμετωπίσουν τα περιβαλλοντικά ζητήματα με παραγωγικό τρόπο.

Γενικός στόχος:

Παροχή της πρώτης δομημένης εκπαιδευτικής απάντησης στο οικολογικό άγχος των νέων στην Ευρώπη, ενισχύοντας τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας με συγκεκριμένη τεχνογνωσία, πόρους και εκπαιδευτικές τεχνικές.

Ειδικοί στόχοι:

¹Hickman, C. (2025, June 27). What is eco-anxiety? Understanding how climate change is impacting children's mental health. UNICEF. <https://www.unicef.org/blog/what-is-eco-anxiety>

1. Διάδοση πληροφοριών σχετικά με το οικολογικό άγχος, μέσω της δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας πόρων που θα περιέχει ακαδημαϊκές γνώσεις και λειτουργικά εκπαιδευτικά εργαλεία.
2. Ενίσχυση των ικανοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, μέσω της πλατφόρμας MOOC που εμπεριέχει εκπαιδευτικό υλικό και άμεσα υλοποιήσιμες δράσεις για την ενσωμάτωση του οικολογικού άγχους στην καθημερινή τους εργασία.
3. Ενθάρρυνση των νέων να μοιράζονται τις σκέψεις τους και να συμμετέχουν μέσω της διάδοσης καινοτόμων μεθόδων συμμετοχικής εκπαίδευσης και της δημιουργίας ασφαλών χώρων όπου οι νέοι αισθάνονται άνετα να εκφράζονται, να εξερευνούν ιδέες και να αναλαμβάνουν δράση.

Οι στόχοι αυτοί έχουν άμεση σχέση με τις προτεραιότητες της ΕΕ «Περιβάλλον και καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής» και «Νεολαία: ενίσχυση των δεσμών μεταξύ πολιτικής, έρευνας και πρακτικής», καθώς παρέχουν στους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας τα κατάλληλα εργαλεία ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να καθοδηγούν και να εμπλέξουν τους νέους στην πράσινη μετάβαση.

1.2 Σκοπός και δομή του οδηγού

Μέσω του οδηγού, τόσο οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας όσο και η ευρύτερη ευρωπαϊκή εκπαιδευτική κοινότητα έχει πρόσβαση σε συγκεκριμένες, πρακτικές και εφαρμόσιμες κατευθυντήριες γραμμές για την εισαγωγή του οικολογικού άγχους στο έργο τους με τους νέους. Ένα βασικό αποτέλεσμα του έργου EcoReactEU είναι η μετατροπή των ακαδημαϊκών γνώσεων και των εκπαιδευτικών πόρων του έργου σε ένα εύχρηστο εργαλείο για τον τομέα της νεολαίας.

Ο οδηγός έχει ως στόχο να ενδυναμώσει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, ώστε να γνωρίζουν καλύτερα και να εφαρμόζουν τους εκπαιδευτικούς πόρους που έχουν σχεδιαστεί στο πλαίσιο του προγράμματος προκειμένου να υποστηρίξουν τους νέους με οικολογικό άγχος. Περιέχει συγκεκριμένες οδηγίες για τον τρόπο χρήσης του MOOC και της εκπαιδευτικής πλατφόρμας στην πράξη, με βήματα και πρακτικά παραδείγματα που απλοποιούν την εφαρμογή τους σε περιβάλλοντα εργασίας με νέους.

Το περιεχόμενο του οδηγού βασίζεται στην τρέχουσα καθημερινότητα και στις ανάγκες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, καθώς μια ομάδα από αυτούς στη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία “δοκίμασε” τα εκπαιδευτικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου και έστειλε ανατροφοδότηση σχετικά με τη λειτουργικότητα και τα σημεία που χρήζουν βελτίωσης.

Έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι χρήσιμο σε οποιονδήποτε ευρωπαϊκό οργανισμό ή εργαζόμενο στον τομέα της νεολαίας που ενδιαφέρεται να εισαγάγει πρακτικές διαχείρισης του οικολογικού άγχους στο εκπαιδευτικό του έργο, προωθώντας έτσι τη διάδοση και τη μακροπρόθεσμη προβολή των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

1.3 Ομάδες στόχου και σύνδεση με την πλατφόρμα και το MOOC

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αποτελούν την κύρια ομάδα-στόχο του έργου. Έχοντας πρόσβαση στην εκπαιδευτική πλατφόρμα και στο MOOC, συμμετείχαν στη φάση πιλοτικής εφαρμογής και πειραματισμού, παρέχοντας τις συστάσεις τους και διασφαλίζοντας έτσι ότι οι παρεχόμενοι πόροι είναι κατάλληλοι για το εκπαιδευτικό τους πλαίσιο και τις ανάγκες των νέων τους οποίους υποστηρίζουν.

Οι νέοι ηλικίας 15-25 ετών αποτελούν την κύρια έμμεση ομάδα-στόχο, καθώς επωφελούνται τόσο από τους πιο καταρτισμένους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας με τους οποίους έρχονται σε επαφή όσο και από την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή, για πρώτη φορά, με τα εκπαιδευτικά εργαλεία, κατά τη διάρκεια της πειραματικής φάσης.

Η ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα θα συνδεθεί επίσης με όλα τα διαθέσιμα εκπαιδευτικά εργαλεία, επεκτείνοντας την εμβέλεια του έργου στο ευρύ κοινό. Από την άλλη πλευρά, συνιστάται στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να συμπεριλάβουν μεθόδους αντιμετώπισης του οικολογικού άγχους στις πολιτικές για τη νεολαία και την εκπαίδευση, βάσει των εκπαιδευτικών συστάσεων του έργου.

Ως εκ τούτου, η ανάμειξη όλων των παραπάνω ομάδων-στόχων στα εκπαιδευτικά εργαλεία επιβεβαιώνει ότι αυτά θα διαδοθούν ευρέως και θα ανταποκριθούν στις λειτουργικές προκλήσεις στον τομέα.

Το έργο της κοινοπραξίας επικεντρώθηκε στους εθνικούς πληθυσμούς των χωρών μελών της, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ελλάδα και την Ολλανδία, και όλο το υλικό, τόσο στην εκπαιδευτική πλατφόρμα όσο και στο MOOC, είναι διαθέσιμο σε αυτές τις τέσσερις γλώσσες.

Κεφάλαιο 2: Κατανοώντας το οικολογικό άγχος

2.1 Ορισμός και βασικά ζητήματα

Ένα σημαντικό ζήτημα ψυχικής υγείας, ιδίως μεταξύ των νέων, είναι το οικολογικό άγχος, ως άμεση συνέπεια της σταθερά επιδεινούμενης περιβαλλοντικής κρίσης. Αν και καμία ηλικιακή ομάδα δεν μένει ανεπηρέαστη, τα παιδιά και οι νέοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι λόγω της αυξημένης συνειδητοποίησης ότι το μέλλον τους απειλείται από την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Με βάση τα τρέχοντα στοιχεία, το οικολογικό άγχος αντανακλάται ως μια λογική αντίδραση σε μια παγκόσμια οικολογική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και όχι ως ψυχική διαταραχή. Ωστόσο, οι ψυχολογικές συνέπειές του μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την καθημερινή ζωή και την ευημερία. Έρευνες αποκαλύπτουν υψηλά ποσοστά μεταξύ των νέων στην Ευρώπη, με σχεδόν τους μισούς να υποφέρουν από έντονο άγχος που διαταράσσει τις καθημερινές τους δραστηριότητες.

Οι κύριοι παράγοντες που οδηγούν σε συναισθήματα οικολογικού άγχους περιλαμβάνουν τόσο την άμεση έκθεση σε περιβαλλοντικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης όσο και τη δευτερογενή έκθεση μέσω αναφορών των μέσων ενημέρωσης ή συζητήσεων της κοινότητας. Η έλλειψη υπευθυνότητας εκ μέρους των κυβερνήσεων είναι ένας κρίσιμος παράγοντας για την απογοήτευση των νέων². Πολλοί νέοι ανησυχούν πολύ για τις μελλοντικές γενιές³ ή δεν κάνουν παιδιά λόγω του άγχους τους για την κατάσταση του πλανήτη⁴, ενώ άλλοι στρέφουν την ανησυχία τους προς τον ακτιβισμό ή το συμπεριφορές φιλικές προς το περιβάλλον.

Οι δράσεις αντιμετώπισης είναι ποικίλες και περιλαμβάνουν παρεμβάσεις προσανατολισμένες στο πρόβλημα, προσεγγίσεις προσανατολισμένες στο συναίσθημα και ανταπόκρισεις προσανατολισμένες στο νόημα, που εστιάζουν στην ελπίδα και την επιμονή ενάντια στην ανασφάλεια. Ο ρόλος των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε αυτό το πλαίσιο, τόσο λόγω της εγγύτητάς τους με τους νέους όσο και λόγω της ικανότητάς τους να παρέχουν συναισθηματική και πρακτική υποστήριξη⁵. Ωστόσο, φαίνεται

²Marks, Elizabeth and Hickman, Caroline and Pihkala, Panu and Clayton, Susan and Lewandowski, Eric R. and Mayall, Elouise E. and Wray, Britt and Mellor, Catriona and van Susteren, Lise, Young People's Voices on Climate Anxiety, Government Betrayal and Moral Injury: A Global Phenomenon. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3918955> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3918955>

³Niedzwiedz, C.L., Kankawale, S.M. & Katikireddi, S.V. A systematic review of social, political and geographic factors associated with eco-anxiety in children and young people. Nat. Mental Health (2025). <https://doi.org/10.1038/s44220-025-00550-z>

⁴Bastianelli, E. (2024). Climate change worries and fertility intentions: Insights from three EU countries. Journal of Marriage and Family, 1–17. <https://doi.org/10.1111/jomf.13048>

⁵Stapleton, A., & Jece, I. (2024, September). The role of the youth sector in addressing young people's climate emotions (L. Pasic & A. Bergholtz, Eds.). Council of Europe. <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/266866041/The%20role%20of%20the%20youth%20sector%20in%20addressing%20young%20people%27s%20climate%20emotions.pdf>

ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας δεν έχουν επαρκείς δεξιότητες για να διαχειριστούν το οικολογικό άγχος των νέων. Αν και πολλοί είναι εξοικειωμένοι με το θέμα και επιδεικνύουν εμφανείς συναισθηματικές αντιδράσεις, υπάρχει μια κοινή απαίτηση για περαιτέρω καθοδήγηση και πόρους⁶.

Η αποτελεσματική βοήθεια προς τους νέους απαιτεί περαιτέρω εξέταση του οικολογικού άγχους σε διαφορετικά πολιτισμικά και περιφερειακά πλαίσια, λαμβάνοντας υπόψη το φάσμα των συναισθημάτων που εμπλέκονται, καθώς και την κατανομή πόρων για την ανθεκτικότητα και την αποτελεσματική παρέμβαση τόσο για τους νέους όσο και για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας.

2.2 Βασικά αποτελέσματα της μελέτης EcoReactEU

Η μελέτη EcoReactEU⁷ διερεύνησε το οικολογικό άγχος μεταξύ των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας στη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία, προσφέροντας μερικές από τις πρώτες διακρατικές πληροφορίες σχετικά με τις συναισθηματικές, γνωστικές και συμπεριφορικές αντιδράσεις σε παράγοντες οικολογικού άγχους μεταξύ αυτών των ομάδων.

Η μελέτη EcoReactEU (2024) σχετικά με το οικολογικό άγχος μεταξύ των νέων ηλικίας 16 έως 25 ετών διεξήχθη από τους οργανισμούς La Ligue de l'enseignement, τον Όμιλο για την Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική Οικονομία (ΕΚΟ), την Arci και το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης. Στόχος της είναι να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των περιβαλλοντικών ζητημάτων στην ψυχολογική ευημερία των νέων στη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ολλανδία, βάσει ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και δύο ερωτηματολογίων που απευθύνονταν σε νέους και εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, στα οποία απάντησαν 832 άτομα.

Τα κύρια αποτελέσματα συνοψίζονται παρακάτω:

- Επίπεδα οικολογικού άγχους

Παρατηρήθηκαν σημαντικές διακυμάνσεις μεταξύ των χωρών: οι Ιταλοί νέοι έδειξαν χαμηλότερα επίπεδα οικολογικού άγχους σε σύγκριση με τους Γάλλους και Έλληνες συνομήλικούς τους, ίσως λόγω της κλιματικής συνείδησης ή της ποικιλομορφίας του δείγματος, καθώς το

⁶Uchendu, J.O, Goetheer, C.D.J. & van den Broek, K.L. (2024), Report on the EcoreactEU Study on Youth Eco-Anxiety.

<https://ecoreact.eu/en/resources/understanding-ecoanxiety/rapport-detude-leco-anxiete-chez-les-jeunes-de-16-a-25-ans-2>

⁷Uchendu, J.O, Goetheer, C.D.J. & van den Broek, K.L. (2024), Report on the EcoreactEU Study on Youth Eco-Anxiety.

<https://ecoreact.eu/en/resources/understanding-ecoanxiety/rapport-detude-leco-anxiete-chez-les-jeunes-de-16-a-25-ans-2>

ιταλικό δείγμα ήταν πιο τοπικό. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας έδειξαν υψηλότερα επίπεδα οικολογικού άγχους σε σύγκριση με τους νέους σε όλες τις χώρες, εκφράζοντας προβληματισμό τόσο για τη δική τους ευημερία όσο και για την ικανότητά τους να ενδυναμώνουν τους άλλους.

- Διαφορές στην αντίληψη μεταξύ των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, συχνά, υπερεκτίμησαν το βαθμό του οικολογικού άγχους των νέων και τις πιθανές αιτίες του, κυρίως την επίδραση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την αποστασιοποίηση της κοινότητας. Αυτό υποδηλώνει μια πιθανή αποσύνδεση μεταξύ των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των νέων, η οποία μπορεί να οφείλεται στα έντονα συναισθήματα των ίδιων των επαγγελματιών, στην αυξημένη έκθεση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στις διαγενεακές διαφορές στις αντιλήψεις σχετικά με το κλίμα. Παρά τις διαφορές αυτές, είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αναγνώρισαν με ακρίβεια τα πιο έντονα συναισθήματα που βιώνουν οι νέοι και προσδιόρισαν τους μηχανισμούς αντιμετώπισης αυτών.

- Παράγοντες που συμβάλλουν στο οικολογικό άγχος

Η έλλειψη δράσης εκ μέρους της κυβέρνησης ήταν ο κύριος παράγοντας που συνέβαλε στην ανησυχία των νέων για το περιβάλλον και στις τρεις χώρες, ακολουθούμενη από την κάλυψη των οικολογικών ζητημάτων από τα μέσα ενημέρωσης και τις προβλέψεις για τις μελλοντικές συνέπειες. Τα στοιχεία αυτά συνάδουν με παγκόσμιες ερευνητικές μελέτες που υπογραμμίζουν τη χαμηλή εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση και στην ενημέρωση για την κλιματική αλλαγή από τα μέσα ενημέρωσης ως σημαντικές πηγές ανησυχίας.

- Μηχανισμοί αντιμετώπισης

Οι νέοι υιοθέτησαν κυρίως μηχανισμούς αντιμετώπισης που εστιάζουν στο νόημα και στο πρόβλημα. Η χρήση τεχνικών αντιμετώπισης που εστιάζουν στο συναίσθημα ήταν χαμηλότερη από το αναμενόμενο, αν και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας ενδέχεται να υπερεκτίμησαν τη συχνότητά τους. Αυτό δείχνει επιμονή και ουσιαστική δέσμευση μεταξύ των νέων, η οποία μπορεί να εδραιωθεί μέσω στοχευμένης υποστήριξης.

- Διαφορές μεταξύ των χωρών

Παρά τις μικρές διαφορές στο επίπεδο και τις αιτίες του οικολογικού άγχους μεταξύ των νέων στην Ιταλία, την Ελλάδα και τη Γαλλία, η κλιματική αλλαγή και η ρύπανση από πλαστικά αναδείχθηκαν ως τα πιο επείγοντα οικολογικά ζητήματα για όλες τις ομάδες. Οι νέοι στην Ελλάδα ανέφεραν επιπλέον τις πυρκαγιές και την ατμοσφαιρική ρύπανση ως σημαντικά προβλήματα, καθρεφτίζοντας τις πρόσφατες

τοπικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Από την άλλη πλευρά, οι νέοι στη Γαλλία φάνηκαν να ανησυχούν ιδιαίτερα για την απώλεια της βιοποικιλότητας.

- Ανάγκες υποστήριξης των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας

Η δημιουργία δομών υποστήριξης για το οικολογικό άγχος αναδείχθηκε ως έντονη ανάγκη. Οι νέοι έδειξαν ενδιαφέρον για φόρουμ συζήτησης, εκπαιδευτικά εργαστήρια και καφέ με θέμα το οικολογικό άγχος, ιδίως επειδή δεν αισθάνονται πάντα να εισακούγονται από τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας. Από την άλλη πλευρά, ένα σημαντικό ποσοστό των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας ανέφερε έλλειψη κατάρτισης σε θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον, ενώ αρκετοί εξέφρασαν ενδιαφέρον για παροχή εκπαιδευτικών πόρων, ψυχολογική υποστήριξη και καθοδήγηση σχετικά με την εμπλοκή των νέων σε πράσινες πρωτοβουλίες. Επομένως, είναι απαραίτητο και οι δύο ομάδες να λάβουν αναλυτική καθοδήγηση και εργαλεία που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν τις απόψεις της άλλης πλευράς.

2.3 Διαπιστώσεις για τους νέους και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας

Η έρευνα EcoReactEU⁸ παρουσιάζει σημαντικά στοιχεία σχετικά με το οικολογικό άγχος μεταξύ των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας στην Ιταλία, την Ελλάδα και τη Γαλλία, υπογραμμίζοντας τη σημασία της στοχευμένης βοήθειας, της ευαισθητοποίησης, της καθοδήγησης και της ενδυνάμωσης και για τις δύο ομάδες.

1. Για τους νέους

Οι νέοι θεωρούν την κλιματική αλλαγή ως το πιο επείγον περιβαλλοντικό ζήτημα, που ακολουθείται από τη ρύπανση από πλαστικά και την απώλεια βιοποικιλότητας. Είναι πολύ ανήσυχοι για την αδράνεια των κυβερνήσεων, την εκτενή κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης και τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Αυτές οι επιπτώσεις συνοψίζονται παρακάτω:

- Στα προγράμματα υποστήριξης των νέων πρέπει να προωθείται η ανοιχτή συζήτηση για την κλιματική αλλαγή.

⁸Uchendu, J.O, Goetheer, C.D.J. & van den Broek, K.L. (2024), Report on the EcoReactEU Study on Youth Eco-Anxiety.
<https://ecoreact.eu/en/resources/understanding-ecoanxiety/rapport-detude-leco-anxiete-chez-les-jeunes-de-16-a-25-ans-2>

- Ιδιαίτερη σημασία έχει η ενημέρωση των νέων σχετικά με τις τρέχουσες πολιτικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση των οικολογικών προκλήσεων, καθώς ενδέχεται να μην γνωρίζουν τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- Είναι απαραίτητο οι μηχανισμοί αντιμετώπισης να βασίζονται στα υφιστάμενα πλεονεκτήματα των νέων, ιδίως τη χρήση μεθόδων αντιμετώπισης που εστιάζουν στο πρόβλημα και στο νόημα, όπως ο ακτιβισμός ή η μετατροπή της ανασφάλειας σε ελπίδα και σκοπό.

2. Για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, η συμμετοχή των οποίων είναι ζωτικής σημασίας για την ενδυνάμωση της νεότερης γενιάς, φαίνεται να βιώνουν μεγαλύτερο οικολογικό άγχος από τους ίδιους τους νέους. Πρώτον, αυτό υποδηλώνει τον κοινό χαρακτήρα της εμπειρίας οικολογικού άγχους των δύο ομάδων και, δεύτερον, υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη υποστήριξης των εργαζομένων στη νεολαία. Τα ευρήματα υποδεικνύουν τα εξής:

- Λαμβάνοντας υπόψη την κοινή συναισθηματική εμπειρία και των δύο ομάδων, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, με την κατάλληλη καθοδήγηση για αποτελεσματική επικοινωνία, με ενσυναίσθηση, όσον αφορά τα οικολογικά ζητήματα, μπορούν να υποστηρίξουν τους άλλους.
- Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας χρειάζονται εξατομικευμένη εκπαίδευση και εργαλεία για να αντιμετωπίσουν το δικό τους οικολογικό άγχος, όπως εκμάθηση οικολογικής συναισθηματικής νοημοσύνης, εκπαίδευση στην ανθεκτικότητα και δίκτυα αλληλοϋποστήριξης, έτσι ώστε να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν την κατάλληλη συναισθηματική προετοιμασία προκειμένου να παρέχουν βοήθεια σε άλλους.

Συμπερασματικά, απαιτείται μια διττή προσέγγιση: να εξοπλίσουμε τους νέους με τους κατάλληλους πόρους για να μπορούν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους και να υποστηρίξουμε τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας προκειμένου να έχουν την ικανότητά να υποστηρίξουν τόσο τους νέους όσο και τους εαυτούς τους. Αυτή η διττή στρατηγική θα βοηθήσει τους νέους να αισθάνονται ότι τους κατανοούν και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να αισθάνονται ότι βρίσκονται σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον.

Κεφάλαιο 3. Υποστηρίζοντας τους νέους

3.1 Κατευθυντήριες αρχές

Το οικολογικό άγχος είναι μια δικαιολογημένη αντίδραση στις συνεχιζόμενες περιβαλλοντικές αλλαγές και αξίζει να αναγνωριστεί, να ακουστεί και να κατανοηθεί. Το σημείο εκκίνησης για κάθε εργαστήριο με θέμα το οικολογικό άγχος είναι, επομένως, η αναγνώριση της δικαιολογημένης φύσης των συναισθημάτων των νέων και η παροχή ενός χώρου όπου αυτά τα συναισθήματα μπορούν να εκφραστούν, να διαμοιραστούν και να μετατραπούν σε πηγές δράσης και ευεξίας.

Με βάση τα ευρήματα του προγράμματος EcoReactEU, το οποίο δείχνει πώς οι νέοι και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας εκφράζουν ένα ευρύ φάσμα συναισθημάτων (ανησυχία, θυμό, θλίψη, αίσθημα ανημποριάς, αλλά και ελπίδα) και ζητούν περισσότερη κατάρτιση και ευκαιρίες για συζήτηση σχετικά με το οικολογικό άγχος, μπορούμε να προσδιορίσουμε ορισμένες κατευθυντήριες αρχές για το εκπαιδευτικό έργο.

1. Αποδεχτείτε τα συναισθήματα και μην τα βλέπετε ως παθολογία

- Παρουσιάστε το οικολογικό άγχος ως μια λογική αντίδραση σε πραγματικά προβλήματα (κλιματική κρίση, απώλεια βιοποικιλότητας, ρύπανση, περιβαλλοντική ανισότητα) και όχι ως «ασθένεια».
- Αναγνωρίστε την ποικιλία των συναισθημάτων: όχι μόνο τον φόβο και την αγωνία, αλλά και τον θυμό, την ενοχή, τη θλίψη, την απογοήτευση, τη μοναξιά, την ελπίδα.
- Αποφύγετε μηνύματα που υποτιμούν το συναίσθημα («μην το σκέφτεσαι», «είσαι πολύ ευαίσθητος») ή, αντίθετα, που δραματοποιούν τα πράγματα («όλα είναι χαμένα»).

2. Δημιουργήστε συναισθηματική και ψυχολογική ασφάλεια

- Καθορίστε σαφή πλαίσια για την παρέμβασή μας: συμφωνήστε σε κανόνες ακρόασης, εμπιστευτικότητας, σεβασμού και δικαιώματος σιωπής.
- Έπιμεληθείτε το χώρο (ένα φιλόξενο περιβάλλον, καθισμένοι σε κύκλο, χαλαρές στιγμές) και τη διαχείριση του χρόνου (πάντα να σχεδιάζετε μια «απαλή» λήξη του θέματος).
- Να έχετε υπόψη σας ότι ορισμένοι νέοι μπορεί να έχουν ήδη βιώσει τραυματικά γεγονότα που συνδέονται με περιβαλλοντικές καταστροφές ή κοινωνικοοικονομική αβεβαιότητα.

3. Καλλιεργήστε την πρωτοβουλία, όχι μόνο την ευαισθητοποίηση

Η μελέτη που δημοσιεύθηκε στο πλαίσιο του έργου δείχνει ότι η αντίληψη της αδρανοποίησης εκ μέρους των κυβερνήσεων και των ενηλίκων αποτελεί σημαντική αιτία περιβαλλοντικής ανησυχίας και ότι πολλοί νέοι αισθάνονται ανίσχυροι μπροστά στην κλιματική κρίση.

Γι' αυτό είναι σημαντικό:

- Να μετακινηθούμε από την ιδέα της «αναπόφευκτης καταστροφής» στην ιδέα ενός «πεδίου δυνατοτήτων» στο οποίο έχουν σημασία τόσο οι ατομικές όσο και οι συλλογικές δράσεις.
- Να εργαστούμε σε διαφορετικές «σφαίρες επιρροής» (άτομο, ομάδα, κοινότητα, θεσμοί) για να γίνουν ορατά τα πεδία στα οποία μπορούν να δράσουν οι νέοι.
- Να δώσουμε θετικά παραδείγματα, ιστορίες αντίστασης, πρακτικές φροντίδας και αλληλεγγύης.

4. Συνδέστε τα ατομικά, συλλογικά και συστημικά επίπεδα

- Αξιολογήστε τις ατομικές επιλογές (όπως η ανακύκλωση ή η συνειδητή κατανάλωση) ως συγκεκριμένες ενέργειες που μπορούν να έχουν σημαντική επίδραση, ειδικά όταν μοιράζονται, γίνονται ορατές και αναπαράγονται.
- Επικοινωνήστε με σαφήνεια τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι νέοι συμβάλλοντας στη συστημική αλλαγή, δείχνοντας πώς οι καθημερινές δράσεις μπορούν να εξελιχθούν σε συλλογικές πρωτοβουλίες, συμμετοχή των πολιτών και επιρροή στα οικονομικά και πολιτικά συστήματα..
- Συνδέστε πάντα τις προσωπικές δράσεις με τη συλλογική διάσταση (κινήματα, πολιτικές, τοπικές κοινότητες), καθιστώντας σαφείς τις διαρθρωτικές ευθύνες (κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, οικονομικά συστήματα).
- Υιοθετήστε μια προοπτική κλιματικής δικαιοσύνης: Ποιοι επηρεάζονται περισσότερο; Ποιοι φέρουν τη μεγαλύτερη ευθύνη;

5. Μεριμνήστε και για τους εκπαιδευτικούς

Η μελέτη υπογραμμίζει ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αναφέρουν ακόμη υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τους ίδιους τους νέους και, με τη σειρά τους, ζητούν εκπαίδευση και εργαλεία υποστήριξης. Επομένως, λάβετε υπόψη ότι:

- Οι ενήλικες που αναλαμβάνουν εκπαιδευτικό ρόλο χρειάζονται χώρο για να επεξεργαστούν το δικό τους οικολογικό άγχος, να το αναγνωρίσουν και να μην το μεταφέρουν στους νέους.

- Η αυτοφροντίδα και η ομαδική εργασία (επίβλεψη, ανταλλαγή απόψεων μεταξύ ομοτίμων και στιγμές χαλάρωσης) είναι αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής ποιότητας του εργαστηρίου.

6. Προωθήστε τις σχέσεις και την κοινωνική υποστήριξη

- Οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί διαχείρισης συνηθίζουν να προέρχονται από ουσιαστικές σχέσεις και περιβάλλοντα στα οποία ο καθένας αισθάνεται ότι τον ακούν και τον καταλαβαίνουν: η δημιουργία πλαισίων που κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί ήδη μια πρώτη απάντηση στο οικολογικό άγχος.
- Προώθηση πρακτικών αμοιβαίας υποστήριξης (εργασία σε μικρές ομάδες, υποστήριξη από ομοτίμους, «κλιματικά καφέ» για νέους) για την καταπολέμηση της μοναξιάς και της αίσθησης ότι «είσαι ο μόνος που ανησυχεί», δημιουργώντας διαύλους οριζόντιας ανταλλαγής.

7. Υποστηρίξτε τους τρόπους διαχείρισης με βάση το νόημα και το πρόβλημα

Η μελέτη που διεξήχθη στο πλαίσιο του προγράμματος EcoReactEU δείχνει ότι οι νέοι υιοθετούν κυρίως έναν συνδυασμό μηχανισμών διαχείρισης με βάση το πρόβλημα (ανάληψη δράσης, αλλαγή συμπεριφορών) και με βάση το νόημα (εύρεση νοήματος, κινήτρων και αξιών) και ότι αυτές οι προσεγγίσεις συνδέονται με μεγαλύτερη ευημερία και ανθεκτικότητα.

Τα εργαστήρια πρέπει να ενισχύουν και τα δύο: πρέπει να παρέχουν εργαλεία για δράση και, ταυτόχρονα, να βοηθούν στην οικοδόμηση ουσιαστικών αφηγήσεων («γιατί έχει σημασία για μένα;», «τι είδους άτομο/κοινότητα θέλουμε να είμαστε;»).

3.2 Η διαδρομή υποστήριξης: κατανόηση – έκφραση – δράση

Με τη δημιουργία μιας διαδικασίας τριών σταδίων — κατανόηση, έκφραση, δράση — είναι δυνατό να προσεγγίσουμε με τον καλύτερο τρόπο την υλοποίηση των εργαστηρίων. Δεν πρόκειται για ένα άκαμπτο μοντέλο: τα στάδια μπορούν να αλληλοσυνδέονται ή να επαναλαμβάνονται πολλές φορές, αλλά ο σεβασμός προς αυτά σημαίνει ότι προσφέρουμε μια σαφή δομή στους συμμετέχοντες και, το πιο σημαντικό, στους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας που πρέπει να δημιουργήσουν τη διαδικασία.

Στάδιο 1 – Κατανόηση

Στόχοι του σταδίου

- Δημιουργία μιας κοινής γλώσσας που θα επιτρέπει στους νέους να περιγράφουν τα συναισθήματά τους σχετικά με την οικολογική κρίση.
- Αναγνώριση των πηγών του οικολογικού άγχους μέσω της σύνδεσης των συναισθημάτων και των εμπειριών με συγκεκριμένα στοιχεία (περιβαλλοντικό πλαίσιο, πληροφορίες, κοινωνικές δυναμικές, αντίληψη της πολιτικής αδράνειας).
- Αποδοχή του συναισθηματικού βιώματος, ώστε οι νέοι να κατανοήσουν ότι δεν είναι οι μόνοι που έχουν αυτά τα συναισθήματα.

Εκπαιδευτική φροντίδα

- Δημιουργήστε μια ασφαλή ατμόσφαιρα ακρόασης, όπου κάθε συναίσθημα μπορεί να εκφραστεί χωρίς να κριθεί.
- Αποφύγετε τις απλοϊκές εξηγήσεις ή τις μειωτικές ερμηνείες
- Διατηρήστε την ισορροπία μεταξύ της πληροφορίας και της συναισθηματικής διάστασης, αποφεύγοντας τόσο την υπερβολική επιστημονικότητα όσο και τη δραματοποίηση.
- Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι το οικολογικό άγχος δεν είναι ένα ομογενές φαινόμενο, αλλά εκδηλώνεται με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με τους κοινωνικοοικονομικούς, πολιτισμικούς και γεωγραφικούς παράγοντες.
- Να δείξουμε ότι το οικολογικό άγχος δεν είναι μια ατομική απόκλιση, αλλά μια κατανοητή αντίδραση σε μια πραγματική κατάσταση.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- Να παρέχει σαφείς αναφορές, βασισμένες σε ακριβή δεδομένα και αφηγήσεις, χωρίς να δημιουργείται κλίμα ανησυχίας.
- Να διευκολύνει την κατανόηση των αναδυόμενων συναισθημάτων, βοηθώντας να εντοπιστούν οι κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές ρίζες τους.
- Να αναγνωρίσει και να αποδεχτεί ακόμη και ό,τι παραμένει ανείπωτο: δε θα είναι όλοι οι νέοι έτοιμοι να μοιραστούν τις σκέψεις τους.

- Να συμβάλει στη δημιουργία μιας μη ανταγωνιστικής, μη επικριτικής ομαδικής ατμόσφαιρας που σέβεται τις διαφορετικές συναισθηματικές διαστάσεις.
- Να καταστήσει ορατή την πολυπλοκότητα: το οικολογικό άγχος είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με άλλες πτυχές της ζωής των νέων (επισφάλεια, ταυτότητα, σχέσεις, μέλλον).

Στάδιο 2 – Έκφραση

Στόχοι του σταδίου

- Δημιουργία χώρου για την έκφραση συναισθημάτων σχετικά με το κλίμα, μέσω της αναγνώρισης της ποικιλομορφίας των βιωμάτων (ανησυχία, θλίψη, θυμός, ενοχή, απογοήτευση, ελπίδα).
- Ενίσχυση του αισθήματος του ανήκειν και της σύνδεσης, δείχνοντας ότι κάποιος δε χρειάζεται να αντιμετωπίζει τα συναισθήματα του, μόνος.
- Αντιμετώπιση της σιωπής και της απομόνωσης, που είναι από τους παράγοντες που αυξάνουν το συναισθηματικό πόνο.

Εκπαιδευτική φροντίδα

- Αποφύγετε την πίεση του μοιράσματος: το συναισθηματικό μοίρασμα πρέπει να είναι εθελοντικό.
- Αποδεχτείτε τα συναισθήματα ως αναπόσπαστο μέρος της εμπειρίας, χωρίς να προσπαθήσετε να τα «λύσετε» αμέσως.
- Βεβαιωθείτε ότι η έκφραση των συναισθημάτων γίνεται σε ένα ασφαλές περιβάλλον, με σαφείς κανόνες αμοιβαίου σεβασμού.
- Υποστηρίξτε την ανάδειξη θετικών ή δημιουργικών συναισθημάτων (ελπίδα, αίσθηση σύνδεσης, επιθυμία για φροντίδα προς τον κόσμο).
- Τονίστε ότι το συναίσθημα του οικολογικού άγχους είναι συχνό και ότι πολλοί άνθρωποι το βιώνουν.
- Δώστε προσοχή σε οποιαδήποτε σημάδια βαθιάς δυσφορίας, έχοντας ήδη καταγράψει τις τοπικές πηγές ψυχολογικής ή κοινωνικοεκπαιδευτικής υποστήριξης.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- Να διευκολύνει τρόπους έκφρασης που δεν είναι επιθετικοί ή παρεμβατικοί, με σεβασμό στα όρια του καθενός
- Να αποδώσει αξία στη αφηγηματική διάσταση: οι προσωπικές ιστορίες βοηθούν να δοθεί νόημα στα συναισθήματα.
- Να διατηρήσει ακρόαση που χαρακτηρίζεται από προσοχή και ενσυναίσθηση, χωρίς να αναλάβει το ρόλο του θεραπευτή (δεν είναι αυτός ο σκοπός του εργαστηρίου).
- Να παρακολουθεί την ενέργεια της ομάδας και να την κατευθύνει προς μορφές έκφρασης που δεν τροφοδοτούν τον εντυπωσιασμό ή τους κλειστούς συναισθηματικούς κύκλους.

Στάδιο 3- Δράση

Στόχοι του σταδίου

- Μετατροπή του οικολογικού άγχους σε αίσθηση δυνατοτήτων, ενισχύοντας την ανάληψη της ατομικής και συλλογικής ευθύνης.
- Σύνδεση των συναισθημάτων, των αξιών και των δράσεων, δείχνοντας ότι αυτό που αισθανόμαστε μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές επιλογές.
- Προώθηση μιας οπτικής κοινής αλλαγής, αποφεύγοντας την αφήγηση του ατομικού ηρωισμού ή του «όλα εξαρτώνται από εσάς».

Εκπαιδευτική φροντίδα

- Αποφύγετε να περιορίζετε τη δράση σε ατομικές επιλογές: η ουσιαστική δράση είναι πάντα συλλογική και συστημική.
- Δείξτε σεβασμό στα όρια της ομάδας: οι δυσανάλογες ενέργειες μπορούν να οδηγήσουν σε απογοήτευση ή εξάντληση.
- Διατηρήστε την ισορροπία μεταξύ ρεαλισμού και ελπίδας: αναγνωρίζοντας τη σοβαρότητα της κρίσης χωρίς να πέφτουμε σε μοιρολατρία.
- Τονίστε ότι η δράση δεν είναι μόνο «πράξη», αλλά και καλλιέργεια σχέσεων, κοινότητας και κριτικής αντίληψης.
- Τονίστε ότι κάθε σημαντική δράση απαιτεί προσοχή, συνέχεια και συμμαχίες.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- Να βοηθήσει την ομάδα να ξεχωρίσει τι εξαρτάται άμεσα από αυτήν, τι απαιτεί συνεργασία και τι αφορά το πολιτικό-θεσμικό επίπεδο.
- Να δημιουργήσει ένα κλίμα στο οποίο είναι δυνατό να φανταστεί κανείς εναλλακτικές λύσεις και νέα σενάρια για το μέλλον, παρά την αβεβαιότητα.
- Να αποφύγει την ηθική ή την επιτελεστική πίεση («πρέπει να γίνουν περισσότερα»), που αυξάνουν τα συναισθήματα κλιματικής ενοχής.
- Να υπογραμμίσει ότι πολλοί άνθρωποι μοιράζονται την ανησυχία τους και πολλοί άνθρωποι ήδη έχουν αναλάβει δράση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Να τονίσει τη συλλογική διάσταση της συμμετοχής: η δράση είναι πιο βιώσιμη όταν είναι συλλογική.
- Να μην ξεχνάει ότι ο στόχος δεν είναι να επιτευχθούν άμεσα αποτελέσματα, αλλά να ξεκινήσουν διαδικασίες ευαισθητοποίησης και συμμετοχής.

3.3 Σύνδεση με τις ενότητες MOOC και τα διαδικτυακά εργαλεία

Στο πλαίσιο του έργου EcoReactEU δημιουργήθηκε μια ευρωπαϊκή πλατφόρμα πόρων και μία πλατφόρμα MOOC για το οικολογικό άγχος των νέων, που απευθύνονται τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας. Σκοπός τους είναι να βοηθήσουν στην ενσωμάτωση αυτού του θέματος στις εκπαιδευτικές πρακτικές και να παρέχουν πρακτικά εργαλεία ως προς την υποστήριξη των νέων. Αν και η λεπτομερής δομή του MOOC ενδέχεται να εξελιχθεί, το περιεχόμενο είναι δομημένο γύρω από τέσσερις βασικούς άξονες, οι οποίοι αντανakλούν επίσης τη δομή της πλατφόρμας:

1. Κατανόηση του οικολογικού άγχους
2. Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
3. Υποστηρίζοντας τους νέους ως προς το οικολογικό τους άγχος
4. Εμπλοκή των νέων σε ένα θετικό μέλλον

Για τους εκπαιδευτικούς που διοργανώνουν εργαστήρια, η συμμετοχή τους στο MOOC και στους διαδικτυακούς εκπαιδευτικούς πόρους μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διαφορετικά επίπεδα:

Πριν από το εργαστήριο

- Αξιοποίηση των εισαγωγικών μαθημάτων του MOOC για να μάθουν περισσότερα σχετικά με:
 - ο ορισμούς του οικολογικού άγχους, κύρια συναισθήματα που εμπλέκονται,
 - ο ερευνητικά δεδομένα (συμπεριλαμβανομένων εκείνων από τη μελέτη EcoReactEU),
 - ο θεωρητικά πλαίσια σχετικά με τους μηχανισμούς αντιμετώπισης.
- Εξοικείωση με τα φύλλα δραστηριοτήτων, τα βίντεο και τα podcasts της πλατφόρμας, προκειμένου να επιλεγούν αυτά που ταιριάζουν καλύτερα στο περιβάλλον τους (σχολείο, κέντρο νεότητας, σύλλογος, άτυπη ομάδα).

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου

- Ενσωμάτωση ορισμένων δραστηριοτήτων που προτείνονται στο MOOC απευθείας στη φάση «κατανόηση-έκφραση-δράση»: για παράδειγμα, αξιοποίηση ενός βίντεο με μαρτυρίες για να ξεκινήσει η συζήτηση, ενός φύλλου εργασίας για τη χαρτογράφηση των συναισθημάτων, μιας καθοδηγούμενης άσκησης για το σχεδιασμό δράσεων.
- Παραπομπή των συμμετεχόντων σε αυτοτελές διαδικτυακό περιεχόμενο (σύντομα βίντεο, infographics, συνεντεύξεις) για περαιτέρω μελέτη μεταξύ των συναντήσεων.

Μετά το εργαστήριο

- Να προταθεί στους ενδιαφερόμενους να εγγραφούν στο MOOC ή σε τμήματα αυτού (ανάλογα με τον τρόπο πρόσβασης) για να συνεχίσουν τη μάθησή τους και να συμμετάσχουν σε μια ευρύτερη κοινότητα πρακτικής.
- Αξιοποίηση των εργαλείων αξιολόγησης του MOOC (ερωτηματολόγια, πίνακες αυτοαξιολόγησης) ως βάση για την παρακολούθηση της ανάπτυξης των δεξιοτήτων και της συναισθηματικής ευημερίας της ομάδας τους.
- Διαμοιρασμός, όπου είναι δυνατόν, των αποκτηθεισών εμπειριών, στη διάρκεια των εργαστηρίων (περιγραφή δραστηριοτήτων, προσαρμογές, αποτελέσματα) στο πλαίσιο του δικτύου του έργου, συμβάλλοντας στη συλλογική ανάπτυξη ορθών πρακτικών.
- Με αυτόν τον τρόπο, το εργαστήριο με φυσική παρουσία και το MOOC δεν είναι δύο ξεχωριστά εργαλεία, αλλά μέρη ενός ενιαίου εκπαιδευτικού οικοσυστήματος: το MOOC προσφέρει θεωρητικά θεμέλια, εργαλεία και την κοινότητα, ενώ τα εργαστήρια εδραιώνουν αυτά τα στοιχεία σε πραγματικό πλαίσιο, με συγκεκριμένα πρόσωπα και ιστορίες νέων ανθρώπων.

Κεφάλαιο 4: Η χρήση και το περιεχόμενο του MOOC και της ιστοσελίδας EcoReact

Αυτό το μέρος του οδηγού έχει ως στόχο να παρουσιάσει την διαδικτυακή πλατφόρμα ecoreact.eu και το MOOC, τόσο ως προς τη χρήση τους (πώς να τα χρησιμοποιήσετε ως χρήστες;) όσο και ως προς το περιεχόμενό τους (τι περιεχόμενο μπορείτε να βρείτε;). Θα παρουσιάσουμε επίσης μια σειρά δραστηριοτήτων από το MOOC και την ιστοσελίδα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στις δράσεις σας με τους νέους.

Το έργο EcoReactEu οδήγησε στη δημιουργία δύο σημαντικών εκπαιδευτικών εργαλείων:

- **Μία ιστοσελίδα** που περιέχει εκπαιδευτικές πηγές σχετικά με με το οικολογικό άγχος των νέων, ο οποίος απευθύνεται στο ευρύ κοινό και στους επαγγελματίες της εκπαίδευσης.
- **Το MOOC** σχετικά με με το οικολογικό άγχος των νέων, το οποίο απευθύνεται σε εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας.

Αυτά τα δύο εργαλεία αναπτύχθηκαν από τους εμπλεκόμενους στο έργο εταίρους. Δημιουργήθηκαν για να βοηθήσουν τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας (διευκολυντές, εκπαιδευτικούς κ.λπ.) να κατανοήσουν τις αιτίες και τις εκδηλώσεις του οικολογικού άγχους στους νέους και να τους δώσουν τα απαραίτητα εφόδια για να υποστηρίξουν τους νέους μέσω δραστηριοτήτων.

Το MOOC και η ιστοσελίδα έχουν ελεύθερη πρόσβαση, είναι δωρεάν και διατίθενται σε πέντε γλώσσες (γαλλικά, αγγλικά, ελληνικά, ιταλικά, ολλανδικά).

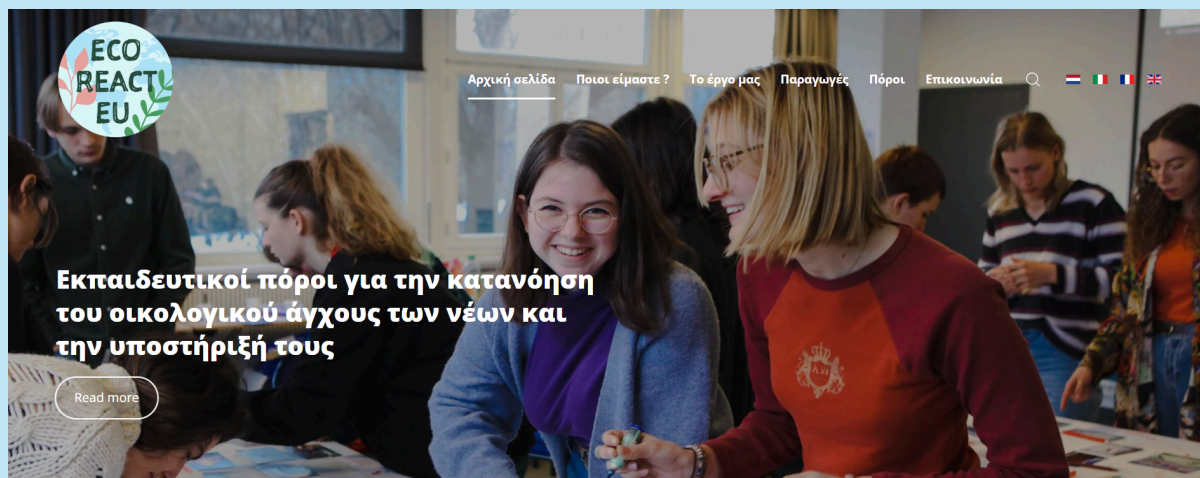
Ας ξεκινήσουμε με μια περιγραφή του τρόπου χρήσης αυτών των δύο εργαλείων.

Η ιστοσελίδα

A. Πλοήγηση στην ιστοσελίδα ecoreact.eu: οδηγίες χρήσης

Πρώτα, πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του ιστότοπου στη γραμμή αναζήτησης: ecoreact.eu

Η αρχική σελίδα

Αφού εισαγάγετε και επαληθεύσετε τη διεύθυνση του ιστότοπου στη γραμμή αναζήτησης, θα μεταφερθείτε στην αρχική σελίδα, η οποία περιλαμβάνει μια **περίληψη του έργου** και μια σύντομη παρουσίαση των εταίρων.

Στο πάνω μέρος της οθόνης, μπορείτε να δείτε τις διάφορες κατηγορίες του ιστότοπου στις οποίες έχετε πρόσβαση. Θα βρείτε επίσης τις σημαίες όλων των γλωσσών στις οποίες είναι διαθέσιμος ο ιστότοπος. Αν θέλετε να αλλάξετε τη γλώσσα, απλά κάντε κλικ σε μία από τις σημαίες.

Ας εστιάσουμε σε κάθε κατηγορία για να σας καθοδηγήσουμε στην αναζήτησή σας.

“Ποιοι είμαστε ?”

Αρχική σελίδα Ποιοι είμαστε ? Το έργο μας Παραγωγές Πόροι Επικοινωνία

Ποιοι είμαστε ?

la ligue de l'enseignement
un avenir par l'éducation populaire

La Ligue de l'enseignement

Η La Ligue de l'enseignement είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση δημοφιλής εκπαίδευσης που δημιουργήθηκε το 1866. Στόχος της είναι να εγγυηθεί την πρόσβαση όλων στην εκπαίδευση, να προωθήσει μια δικαιότερη και πιο αλληλέγγυα κοινωνία καταπολεμώντας τις ανισότητες και να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η La Ligue έχει εθνική παρουσία μέσω 13 περιφερειακών ομοσπονδιών, 102 ομοσπονδιών διαμερισμάτων και 20 000 τοπικών συλλόγων και υλοποιεί πολιτιστικές, εκπαιδευτικές, οικολογικές, ψηφιακές και αθλητικές δραστηριότητες.

EKO GREECE
Empowering Youth,
Building a Better Future !

EKO

Η EKO Greece είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση με έδρα την Αθήνα. Δημιουργήθηκε το 2013. Στόχος της είναι να συμβάλει στη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς προκαταλήψεις και διακρίσεις. Η EKO Greece συνεργάζεται στενά με τους νέους στα ακόλουθα θέματα: ενδυνάμωση των νέων, πολιτιστική ενσωμάτωση και βιώσιμη ανάπτυξη.

arci

Arci

Η Arci είναι ο σημαντικότερος ιταλικός οργανισμός κοινωνικής πρόωθησης. Ιδρύθηκε το 1957 και εκπροσωπείται σε ολόκληρη την ιταλική επικράτεια μέσω 17 περιφερειακών επιτροπών, 115 τοπικών επιτροπών και περισσότερων από 4 000 τοπικών συλλόγων. Τα κύρια πεδία δράσης της είναι τα εξής: -δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης- -Μετανάστευση, δικαίωμα ασύλου και καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και ρατσισμού- -Πολιτιστικές δραστηριότητες. Η ARCI υπερασπίζεται πιο σφαιρικά τα δικαιώματα των πολιτών, την πρόσβαση στον πολιτισμό, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τις δημοκρατικές αξίες.

Universiteit Utrecht
Copernicus Institute of Sustainable Development

Το Ινστιτούτο Copernicus

Το πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης αποτελείται από 7 πανεπιστήμια. Ιδρύθηκε το 1636, γεγονός που το καθιστά ένα από τα παλαιότερα πανεπιστήμια στις Κάτω Χώρες. Το Ινστιτούτο Copernicus για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που υπάγεται στο πανεπιστήμιο, εργάζεται για την ανάπτυξη σχετικών γνώσεων που βοηθούν τους πολίτες να έχουν θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον. Εκπονεί και δημοσιεύει ακαδημαϊκές εργασίες για τον επηρεασμό πολιτικών αποφάσεων και της στρατηγικής των εταιρειών.

Η ενότητα «Ποιοι είμαστε;» παρουσιάζει όλους τους εταίρους που συμμετέχουν στο έργο EcoReactEu. Θα βρείτε μια παρουσίαση της Ligue de l'enseignement, της Arci, της EKOgreece και του Πανεπιστημίου της Ουτρέχτης: τη φύση του οργανισμού (ένωση, πανεπιστήμιο κ.λπ.), τα θέματα με τα οποία ασχολούνται και άλλα.

Το έργο μας

[Αρχική σελίδα](#) [Ποιοι είμαστε ?](#) [Το έργο μας](#) [Παραγωγές](#) [Πόροι](#) [Επικοινωνία](#)

I Το έργο μας

Το 2021, η μεγαλύτερη επιστημονική μελέτη για την κλιματική ανησυχία των νέων που δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό "The Lancet Planetary Health", αποκάλυψε ότι το 45% των νέων που ερωτήθηκαν επιβεβαιώνουν ότι το οικολογικό άγχος επηρεάζει την καθημερινή τους ζωή. Ενώ το οικολογικό άγχος είναι όλο και πιο γνωστό, η εκπαιδευτική απάντηση για την υποστήριξη των νέων που υποφέρουν από αυτό δεν φαίνεται να είναι επαρκής. Έτσι, το έργο EcoReactEu δημιουργήθηκε το 2023 για να δώσει κάποιες παιδαγωγικές απαντήσεις στην ευρωπαϊκή εκπαιδευτική κοινότητα.

Η ενότητα «Το έργο μας» παρουσιάζει την προέλευση του έργου EcoReactEu και τους λόγους που οδήγησαν στη δημιουργία του: Γιατί δημιουργήθηκε; Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει;

Παραγωγές

Αρχική σελίδα Ποιοι είμαστε? Το έργο μας Παραγωγές Πόροι Επικοινωνία 🔍

Τα κύρια παραδοτέα του έργου

Πλατφόρμα

Η δημιουργία μιας πλατφόρμας στην οποία θα εμπεριέχεται εκπαιδευτικές πηγές. Η πλατφόρμα θα περιλαμβάνει παιδαγωγικά εργαλεία για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην κατανόηση και τον εντοπισμό του οικολογικού άγχους και τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων με νέους ανθρώπους.

ΜΟΟC

Η δημιουργία ενός Μοοc για το οικολογικό άγχος των νέων που απευθύνεται σε εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας. Θα περιλαμβάνει κάποια βιβλιογραφία, συνεντεύξεις, δραστηριότητες... με στόχο την κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας για τον εντοπισμό και την υποστήριξη του οικολογικού άγχους των νέων.

σύνδεσμος για πρόσβαση στο ΜΟΟC

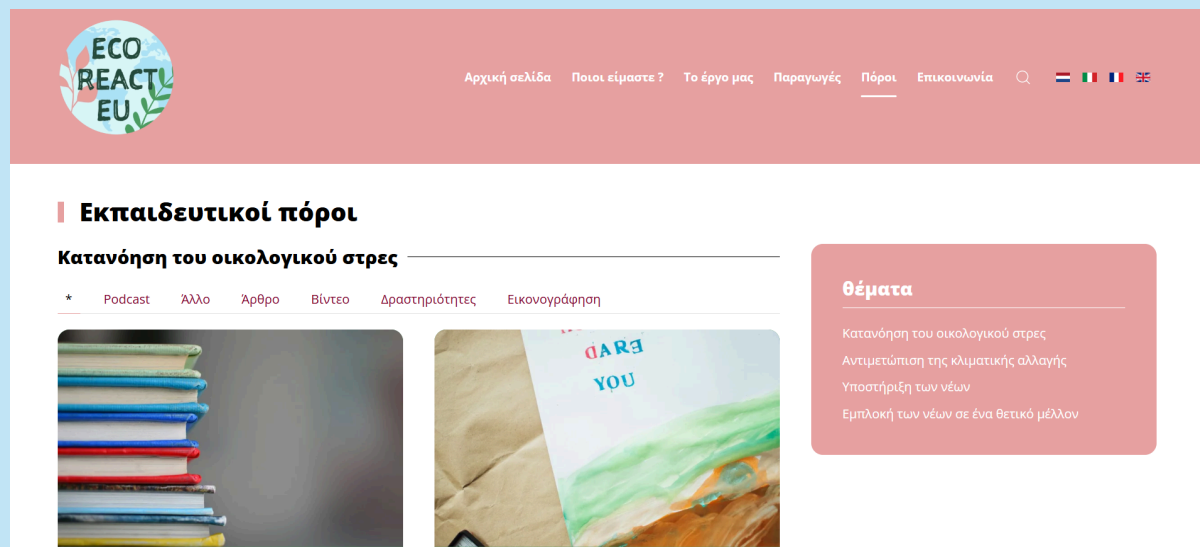
Οδηγός

Η εκπόνηση ενός επιχειρησιακού οδηγού. Θα είναι το αποτέλεσμα ενός εξαμήνου πειραματισμού του περιεχομένου του Μοοc από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και θα περιλαμβάνει λειτουργικές συστάσεις για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων που παρουσιάζονται στο Μοοc.

Η ενότητα «Παραγωγές» παρουσιάζει τους στόχους και το περιεχόμενο όλων των παραδοτέων του έργου EcoReactEu: την ηλεκτρονική εκπαιδευτική πλατφόρμα, το ΜΟΟC και τον οδηγό με τις λειτουργικές συστάσεις για τη χρήση των πόρων του έργου. Η ενότητα «ΜΟΟC» περιέχει έναν σύνδεσμο που παρέχει άμεση πρόσβαση στο ηλεκτρονικό μάθημα:

<https://formation.laligue.org/course/index.php?categoryid=49>

Πόροι

Η ενότητα «Πόροι» περιλαμβάνει όλο το εκπαιδευτικό περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί και συγκεντρωθεί για το έργο. Μοιάζει με κατάλογο και μπορείτε να βρείτε όλους τους πόρους ανά θέμα και κατηγορία. Είναι ταξινομημένοι σε τέσσερα θέματα:

- **Κατανόηση του οικολογικού άγχους:** πόροι για την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου του οικολογικού άγχους στους νέους, από τις αιτίες έως τις συνέπειές του.
- **Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής:** πόροι για να συζητήσετε με τους νέους για την κλιματική αλλαγή και να τους βοηθήσετε να κατανοήσουν καλύτερα αυτό το πολύπλοκο ζήτημα.
- **Υποστήριξη των νέων:** πόροι για να βοηθήσετε τους νέους να αναγνωρίσουν και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.
- **Δέσμευση για ένα θετικό μέλλον:** πόροι για να βοηθήσετε τους νέους να αναλάβουν δράση και να οραματιστούν ένα επιθυμητό μέλλον.

Οι πόροι είναι επίσης οργανωμένοι σε κατηγορίες, όπως αναφέρονται παρακάτω:

- Δραστηριότητες
- Άρθρα
- Εικονογραφήσεις

- **Podcasts**
- **Βίντεο**
- **Άλλα**

Απλά κάντε κλικ σε κάθε κατηγορία για να αποκτήσετε πρόσβαση στις επιλεγμένους πηγές.

Οι εταίροι του προγράμματος EcoReact δημιούργησαν οδηγίες για κάθε δραστηριότητα. Ωστόσο, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας είναι ελεύθεροι να προσαρμόσουν το περιεχόμενο και τη μορφή των δραστηριοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες τους, το πλαίσιο της δραστηριότητας και το είδος του κοινού που συμμετέχει σε αυτήν. Για παράδειγμα, ο συνιστώμενος χρόνος διεξαγωγής της δραστηριότητας μπορεί να παραταθεί ή να μειωθεί.

Επικοινωνία

Αρχική σελίδα Ποιοι είμαστε? Το έργο μας Παραγωγές Πόροι Επικοινωνία 🔍

Επικοινωνία

Εάν έχετε οποιοδήποτε ερωτήσεις ή χρειάζεστε περαιτέρω πληροφορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας απευθείας στην ακόλουθη διεύθυνση:
lpicard@laligue.org

Η ενότητα «Επικοινωνία» περιέχει τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία σχετικά με όλες τις ερωτήσεις που αφορούν το έργο EcoReactEu και τους πόρους του.

Τώρα που καλύψαμε τις διάφορες ενότητες του ιστότοπου, ας προχωρήσουμε στη χρήση του MOOC EcoReactEu!

Το MOOC

Β. Πλοήγηση στο MOOC EcoReactEu: οδηγίες χρήσης

Πώς να αποκτήσετε πρόσβαση

Μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση στο MOOC EcoReactEu με δύο τρόπους:

- Μέσω του ιστότοπου MOODLE Ligue: <https://formation.laligue.org>
- Μέσω του ιστότοπου ecoreact.eu, στην καρτέλα «Παραγωγές». Σας συνιστούμε να ακολουθήσετε αυτόν τον τρόπο, καθώς είναι ταχύτερος και σας μεταφέρει απευθείας στη σελίδα του μαθήματος EcoReactEu.

Για να αποκτήσετε πρόσβαση στο μάθημα, πρέπει πρώτα να δημιουργήσετε έναν λογαριασμό MOODLE μέσω αυτού του συνδέσμου: <https://formation.laligue.org/login/signup.php>

Η εγγραφή είναι δωρεάν.

Μόλις δημιουργήσετε τον λογαριασμό σας, μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση στο μάθημα EcoReactEu στα γαλλικά. Θα διαπιστώσετε ότι το MOOC είναι διαθέσιμο σε πέντε γλώσσες.

Είστε εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας ή εκπαιδευτικός που εργάζεται στην ευρωπαϊκή κοινότητα με νέους ηλικίας 15 έως 25 ετών; Παρατηρείτε εκδηλώσεις οικολογικού άγχους στους νέους με τους οποίους εργάζεστε ή ενδιαφέρεστε για την αύξηση του οικολογικού άγχους στους νέους και θα θέλατε να είστε σε θέση να τους υποστηρίξετε μέσω των δραστηριοτήτων σας; Τότε το ΜΟΟC «Κατανοώντας και υποστηρίζοντας τους νέους ως προς το οικολογικό τους άγχος» είναι για εσάς. Αυτό το 4ωρο ΜΟΟC απευθύνεται σε ηγέτες και εκπαιδευτικούς της ευρωπαϊκής κοινότητας. Περιέχει κλειδιά για τον εντοπισμό και την κατανόηση των διαφορών αιρών και εκδηλώσεων του οικολογικού άγχους στους νέους. Περιλαμβάνει επίσης αναφορές εμπειρογνομόνων και μια σειρά από δραστηριότητες με το «κλειδί στο χέρι» για την υποστήριξη των νέων στην έκφραση του οικολογικού τους άγχους και τη διευκόλυνσή τους να αναπτύξουν θετικές και ουσιαστικές δράσεις, επί του πρακτέου, υπέρ της οικολογικής μετάβασης.

Δομή του ΜΟΟC

Το ΜΟΟC αποτελείται από τρία μέρη:

Μέρος 1: Κατανόηση του οικολογικού άγχους στους νέους

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει μαρτυρίες από έναν παιδο-ψυχίατρο και νέους που βιώνουν οικολογικό άγχος, καθώς και κουίζ και πρόσθετους πόρους που βοηθούν στην αναγνώριση και κατανόηση αυτού του φαινομένου.

Μέρος 2: Υποστήριξη νέων με οικολογικό άγχος

Το δεύτερο μέρος προσφέρει τροφή για σκέψη και εργαλεία, όπως σάρωση του σώματος (body scanning), για να μάθουν πώς να παρατηρούν και να αναγνωρίζουν τα συναισθήματα, προκειμένου να τα διαχειρίζονται καλύτερα.

Μέρος 3: Καθοδήγηση των νέων προς δράσεις με αντίκτυπο

Το τρίτο και τελευταίο μέρος προσφέρει εργαλεία για να υποστηρίξει τους νέους να αναλάβουν δράση μέσω δραστηριοτήτων σχετικών με το κλίμα ή τη συμμετοχική επιστήμη.

my courses

ecoreactor

Your password has been set.

CourseParticipantsGradesCompetenciesMore

> Εισαγωγή

Expand all

> Μέρος 1: Κατανόηση του οικολογικού άγχους στους νέους

> Μέρος 2: Βοηθώντας τους νέους να διαχειριστούν το οικολογικό τους άγχος

> Μέρος 3: Υποστήριξη των νέων ως προς την ανάληψη ουσιαστικών δράσεων

Σας συνιστούμε να τηρείτε την σειρά του MOOC, αν και αυτό δεν είναι υποχρεωτικό.

Στο τέλος κάθε ενότητας, θα έχετε πρόσβαση σε ένα φόρουμ όπου μπορείτε να κάνετε ερωτήσεις και να μοιραστείτε τα σχόλιά σας. Έχουμε επίσης προσθέσει επιπλέον πόρους (αναγνώσματα, βίντεο κ.λπ.) στο τέλος κάθε κεφαλαίου, ώστε να μπορείτε να εξερευνήσετε τα θέματα που καλύπτονται, σε μεγαλύτερο βάθος.

Ακολουθώντας το MOOC

Η συνολική διάρκεια του MOOC είναι 6 ώρες. Για να δείτε κάθε κεφάλαιο, απλά κάντε κλικ στον τίτλο του κεφαλαίου, ο οποίος θα σας οδηγήσει σε μια νέα σελίδα. Μόλις ολοκληρώσετε τη δραστηριότητα, κάντε κλικ στο «Mark as complete» (Σημειώστε ως ολοκληρωμένο) στο πράσινο τετράγωνο.

Κεφάλαιο 1 : Οικολογικό άγχος στους νέους: κατανόηση της έννοιας και υποστήριξη των νέων

Mark as done

Παρουσίαση : Αυτό το πρώτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο σε μια συνέντευξη, με την παιδοψυχίατρο και ερευνήτρια Laelia Benoit στο πλαίσιο των μέσων ενημέρωσης της Ligue de l'Enseignement «Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για να αναλάβουμε δράση». Στόχος αυτού του βίντεο είναι να βοηθήσει στην κατανόηση της έννοιας του οικολογικού άγχους, των αιτιών του και των μορφών που εκδηλώνεται στους νέους. Η Laelia Benoit σκιαγραφεί επίσης κάποιες πρώτες ιδέες για δραστηριότητες που απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς, ώστε να βοηθήσουν τους νέους να μειώσουν το οικολογικό τους άγχος.

Πρόσθετες πηγές

Mark as done

Ακολουθεί ένας κατάλογος πρόσθετων πηγών που θα σας βοηθήσουν να εξερευνήσετε το θέμα σε μεγαλύτερο βάθος.

Κεφάλαιο 2 : Όντας νέος και οικολογικά ανήσυχος

Mark as done

Παρουσίαση : Το κεφάλαιο αυτό είναι αφιερωμένο στην κατανόηση των αιτιών και των εκδηλώσεων του οικολογικού άγχους, παρουσιάζοντας σχετικές μαρτυρίες νέων από τρεις διαφορετικές χώρες: τη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία. Σε αυτό το βίντεο θα ανακαλύψετε πώς οι νέοι αντιμετωπίζουν καθημερινά το οικολογικό τους άγχος και ποια μέσα έχουν εντοπίσει και θέσει σε εφαρμογή για να αποφορτιστούν.

Κεφάλαιο 1 : Οικολογικό άγχος στους νέους: κατανόηση της έννοιας και υποστήριξη των νέων

Mark as done

Παρουσίαση : Αυτό το πρώτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο σε μια συνέντευξη, με την παιδοψυχιάτρο και ερευνήτρια Laelia Benoit στο πλαίσιο των μέσων ενημέρωσης της Ligue de l'Enseignement «Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για να αναλάβουμε δράση». Στόχος αυτού του βίντεο είναι να βοηθήσει στην κατανόηση της έννοιας του οικολογικού άγχους, των αιτιών του και των μορφών που εκδηλώνεται στους νέους. Η Laelia Benoit σκιαγραφεί επίσης κάποιες πρώτες ιδέες για δραστηριότητες που απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς, ώστε να βοηθήσουν τους νέους να μειώσουν το οικολογικό τους άγχος.

Όταν ολοκληρώσετε ένα κεφάλαιο, μπορείτε να προχωρήσετε στο επόμενο χωρίς να φύγετε από τη σελίδα, κάνοντας κλικ στον δείκτη του μαθήματος στην αριστερή πλευρά της οθόνης (που απεικονίζεται με μαύρες παύλες):

The screenshot displays a web interface for a MOOC. On the left is a sidebar menu with a close button (X) at the top. The menu items are: 'Εισαγωγή' (Introduction), 'Ανακοινώσεις' (Announcements), 'Μέρος 1: Κατανόηση του ο...', 'Κεφάλαιο 1 : Οικολογικό άγχ...', 'Πρόσθετες πηγές', 'Κεφάλαιο 2 : Όντας νέος και ...', 'Ελλάδα - Μαρτυρία του Βάιου' (highlighted in blue), 'Ιταλία - Μαρτυρία της Marta', 'Γαλλία - Μαρτυρία της Louise', 'Γαλλία - Μαρτυρία της Άννας', 'Κεφάλαιο 3 : Η σημασία των ...', and 'Κατατάξτε κατά σειρά σπου...'. The main content area has a breadcrumb trail: 'My courses > EcoReactGR > Μέρος 1: Κατανόηση του οικολογικού άγχους στους νέους > Ελλάδα - Μαρτυρία του Βάιου'. Below the breadcrumb is the title 'Ελλάδα - Μαρτυρία του Βάιου' and a 'Mark as done' button. A video player shows a man speaking, with the title 'Η πρώτη φορά που ένιωσα οικολογικ...' and a red play button. Below the video are 'Watch later' and 'Share' buttons, and a 'Watch on YouTube' button. A subtitle 'συχνά οπότε.' is visible at the bottom of the video frame.

Μπορείτε να κάνετε κλικ στην επόμενη δραστηριότητα για να δείτε μια γενική εικόνα του περιεχομένου του MOOC και της προόδου σας.

Στο τέλος κάθε ενότητας, θα σας ζητηθεί να απαντήσετε σε ένα κουίζ για να ελέγξετε τις γνώσεις σας σχετικά με τα διάφορα κεφάλαια που μελετήσατε.

Τώρα θα επικεντρωθούμε στους τύπους εκπαιδευτικών πόρων που διατίθενται σε αυτές τις δύο πλατφόρμες και στον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να τους χρησιμοποιήσετε. Για να σας βοηθήσουμε να αξιοποιήσετε στο έπακρο τους πόρους αυτούς, έχουμε καταρτίσει ένα προτεινόμενο σχέδιο δραστηριοτήτων για συγκεκριμένους στόχους. Αυτό θα σας επιτρέψει να επιλέξετε δραστηριότητες με βάση τον στόχο που επιτυγχάνουν.

Η επιλογή αυτή δεν είναι αποκλειστική, γι' αυτό σας ενθαρρύνουμε να περιηγηθείτε στον ιστότοπο και στο MOOC για να εξοικειωθείτε με όλα τα εργαλεία και να επιλέξετε αυτά που ταιριάζουν καλύτερα στους στόχους σας και στο κοινό στο οποίο απευθύνεστε.

Γ. Εκπαιδευτικά εργαλεία EcoReactEu: προτεινόμενες δραστηριότητες

Μαθαίνοντας για το οικολογικό άγχος

Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για το οικολογικό άγχος ως εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας, εδώ είναι μερικές πηγές που σας προτείνουμε να συμβουλευτείτε πριν οργανώσετε δραστηριότητες για το θέμα αυτό. Μπορείτε επίσης να δείτε αυτές τις πηγές με μια ομάδα νέων για να βελτιώσετε την κατανόησή τους για το οικολογικό άγχος και να ενθαρρύνετε τη συζήτηση για το φαινόμενο.

Οικολογικό άγχος στους νέους: κατανόηση της έννοιας και υποστήριξη των νέων (Βίντεο)

Περιγραφή:

Αυτή η βιντεοσκοπημένη συνέντευξη με την παιδο-ψυχίατρο και ερευνήτρια Laelia Benoit, ειδική στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική υγεία των νέων, πραγματοποιήθηκε για το μέσο ενημέρωσης της Ligue de l'enseignement «S'engager pour agir» (Δέσμευση για δράση). Στη συνέντευξη, ορίζει την έννοια του οικολογικού άγχους στους νέους, καθώς και τις αιτίες και τις συναισθηματικές εκδηλώσεις του. Παρουσιάζει επίσης εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για την υποστήριξη των νέων που επηρεάζονται από αυτό.

Πού μπορείτε να βρείτε αυτό το εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEu:

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/katanoisi-tou-oikologikoy-stres/leco-anxiete-des-jeunes-la-comprendre-et-laccompagner-gr>

Στο MOOC EcoReactEU: Μέρος 1 «Κατανόηση του οικολογικού άγχους στους νέους» - Κεφάλαιο 1.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ECOREACTEU ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΑΓΧΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Uchendu, J.O, Goetheer, C.D.J. & van den Broek, K.L. (2024), Έκθεση σχετικά με τη μελέτη EcoreactEU για το οικολογικό άγχος των νέων.

Περιγραφή:

Η παρούσα έκθεση δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος EcoReactEU. Παρέχει μια γενική εικόνα του οικολογικού άγχους μεταξύ των νέων και του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζεται από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στη Γαλλία, την Ιταλία και την Ελλάδα. Αναλύονται λεπτομερώς οι επιπτώσεις των περιβαλλοντικών ζητημάτων στην ψυχική ευεξία των νέων και τα συναισθήματα μέσω

των οποίων εκδηλώνεται το οικολογικό άγχος τους. Επίσης, παρουσιάζονται ιδέες για εκπαιδευτικές απαντήσεις στο οικολογικό άγχος των νέων.

Η ανάγνωση αυτής της έκθεσης θα σας δώσει μια σαφή εικόνα της κατάστασης όσον αφορά το οικολογικό άγχος μεταξύ των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και θα σας παρέχει επιστημονικά δεδομένα που θα ενισχύσουν τις γνώσεις σας σχετικά με το θέμα.

Πού μπορείτε να βρείτε αυτό το εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEu:

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/katanoisi-tou-oikologikoy-stres/rapport-detude-leco-anxiete-chez-les-jeunes-de-16-a-25-ans-5>

Σύνδεση του οικολογικού άγχους με παγκόσμια ζητήματα

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι το οικολογικό άγχος είναι ένα ζήτημα που επηρεάζει τα άτομα, αλλά αποτελεί επίσης μέρος ενός παγκόσμιου φαινομένου: οι νέοι σε κάθε χώρα μπορούν να επηρεαστούν από αυτό. Μία από τις κύριες αιτίες του είναι η κλιματική αλλαγή, η οποία αποτελεί ένα παγκόσμιο ζήτημα για το οποίο η ευθύνη είναι κοινή. Η δραστηριότητα που επιλέχθηκε εδώ επιτρέπει στους νέους να εξετάσουν το οικολογικό άγχος ως ένα παγκόσμιο ζήτημα που απαιτεί συλλογική ανταπόκριση.

Το οικολογικό άγχος κατακλύζει τους νέους (δραστηριότητα)

Co-funded by
the European Union

Φύλλο Δραστηριοτήτων

Το οικολογικό άγχος κατακλύζει τους νέους (γράφημα)

Διάρκεια: 45 λεπτά έως 1 ώρα

Αριθμός συμμετεχόντων : 16 συμμετέχοντες

Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων: 16- 25 ετών

Εξοπλισμός:

- ένας έντυπος χάρτης "Pour une terre solidaire"
(https://catalogue.ccf-d-terresolidaire.org/index.php?id_product=943&controller=product);

Περιγραφή:

Το 2021, η μεγαλύτερη μελέτη που έχει πραγματοποιηθεί ποτέ σχετικά με την οικολογική ανησυχία μεταξύ των νέων ηλικίας 16 έως 25 ετών σε 10 χώρες του Βορρά και του Νότου δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό The Lancet Planetary Health. Από τη μελέτη προκύπτει ότι το 45 % των νέων που συμμετείχαν στην έρευνα επηρεάζονται καθημερινά από την οικολογική ανησυχία. Δημοσιεύθηκε ένα γράφημα που συνοψίζει τα αποτελέσματα της μελέτης, στο οποίο κατατάσσονται οι χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα ανάλογα με το ποσοστό των νέων που είναι εξαιρετικά ανήσυχοι και πολύ ανήσυχοι.

Η δραστηριότητα «Η οικολογική ανησυχία καταλαμβάνει τους νέους» δημιουργήθηκε με βάση αυτό το γράφημα για να αντιμετωπίσει το ζήτημα της οικολογικής ανησυχίας μεταξύ των νέων σε παγκόσμια κλίμακα. Οι νέοι επηρεάζονται διαφορετικά από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ανάλογα με τη χώρα στην οποία ζουν, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την αντίληψή τους για τα περιβαλλοντικά ζητήματα και τα συναισθήματα που συνδέονται με αυτά. Η δραστηριότητα αυτή ενθαρρύνει τους νέους να αναστοχαστούν σχετικά με το οικολογικό άγχος ως παγκόσμιο φαινόμενο και να το συνδέσουν με τις περιβαλλοντικές ανισότητες μεταξύ των χωρών.

Πού μπορείτε να βρείτε τη συγκεκριμένη πηγή:

Στην πλατφόρμα EcoReactEU

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/katanoisi-tou-oikologikoy-stres/leco-anxiete-sempare-de-la-jeunesse-2>

Αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων: ευρήματα και λύσεις

Οι πόροι που έχουμε επιλέξει εδώ σας δίνουν τη δυνατότητα να συζητήσετε με τους νέους περιβαλλοντικά ζητήματα, κυρίως την κλιματική αλλαγή. Αυτές οι δραστηριότητες προσφέρουν την ευκαιρία να συζητήσετε με τους νέους τις αιτίες των περιβαλλοντικών αλλαγών και τις δράσεις που είναι διαθέσιμες σε εμάς.

Μετακινούμενη συζήτηση: Ποιες είναι οι απόψεις μου για τα ζητήματα του κλίματος; (Δραστηριότητα)

Περιγραφή:

Αυτή η δραστηριότητα είναι εμπνευσμένη από την τεχνική της διαδραστικής συλλογικής συζήτησης που χρησιμοποιείται στην λαϊκή εκπαίδευση. Πώς λειτουργεί; Οι νέοι τοποθετούνται φυσικά σε σχέση με μια δήλωση που είναι ανοιχτή σε συζήτηση (π.χ. «Η ατομική δράση είναι αναποτελεσματική στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής»), στα δεξιά ή στα αριστερά του σημείου όπου στέκονται, ανάλογα με το αν συμφωνούν ή διαφωνούν με τη δήλωση. Κάθε άτομο εξηγεί με τη σειρά του τη θέση του και μπορεί να μετακινηθεί στη μία ή την άλλη πλευρά, ανάλογα με την εξέλιξη της συζήτησης.

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEU :

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/emploki-ton-neon-se-ena-thetiko-mellon/debat-mouvant-quelles-opinions-je-defends-sur-les-questions-climatiques-2>

Οι δράσεις μας για το κλίμα (δραστηριότητα)

Περιγραφή:

Αυτό το εργαστήριο δημιουργήθηκε από την Ένωση για τη Μετάβαση σε Χαμηλές Εκπομπές Άνθρακα (ABC). Σκοπός του είναι να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες με την έννοια του ανθρακικού αποτυπώματος και να τους καθοδηγήσει προς ατομικές και συλλογικές δράσεις για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Έχει τη μορφή εκπαιδευτικών ενοτήτων που αποτελούνται από διάφορες δραστηριότητες διάρκειας δύο ωρών.

Ως υπεύθυνοι για τη δραστηριότητα, σας συνιστούμε να παρακολουθήσετε αυτό το βίντεο για να εξοικειωθείτε με τις έννοιες του ανθρακικού αποτυπώματος και της κλιματικής αλλαγής πριν από το εργαστήριο:

Η κλιματική αλλαγή εξηγείται από τον Jamy: <https://youtu.be/dnhMJ3inEks?si=nNMI1sfHhp6WrjBl>

Πού μπορείτε να βρείτε αυτήν την πηγή:

Στο MOOC EcoReactEU: Μέρος 3: Καθοδηγώντας τους νέους προς δράσεις με αντίκτυπο – Κεφάλαιο 1 – Περιεχόμενο του εκπαιδευτικού πακέτου Οι δράσεις μας για το κλίμα.

Βοηθώντας τους νέους να νιώθουν, να αναγνωρίζουν και να εκφράζουν τα συναισθήματά τους

Οι δραστηριότητες που παρουσιάζονται εδώ έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους νέους να αναγνωρίσουν τα συναισθήματά τους και να ανακαλύψουν εργαλεία και μεθόδους για την καλύτερη διαχείριση τους

Ενσυνειδητότητα (δραστηριότητα)

Περιγραφή:

Ο διαλογισμός της ενσυνειδητότητας είναι μια τεχνική που περιλαμβάνει την συνειδητή και χωρίς κρίση παρατήρηση των φυσικών αισθήσεων και των σκέψεων του ατόμου. Αυτή η εισαγωγική δραστηριότητα διαλογισμού της ενσυνειδητότητας καθοδηγεί τους νέους, βήμα προς βήμα, στην παρατήρηση των φυσικών αισθήσεων που σχετίζονται με τα συναισθήματά τους. Αυτή η πρακτική είναι ένας τρόπος για να καθησυχάσουν το άγχος τους και να τους διδάξει να βιώνουν τα συναισθήματά τους με μεγαλύτερη ηρεμία.

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEU :

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/ypostiriksi-ton-neon/activite-de-pleine-conscience-3>

Ο τροχός των συναισθημάτων (δραστηριότητα)

Περιγραφή:

Η δραστηριότητα αυτή βασίζεται στο μοντέλο του τροχού των συναισθημάτων που δημιουργήθηκε από το έργο του Paul Ekman (1970). Ο τροχός των συναισθημάτων παρέχει έναν λεπτομερή κατάλογο όλων των συναισθημάτων που μπορούν να νιώσουν οι άνθρωποι, από τα πρωταρχικά συναισθήματα (χαρά, θυμός, έκπληξη, αηδία, φόβος, λύπη) έως τα πιο σύνθετα. Η δραστηριότητα αυτή βοηθά τους νέους να εκφράσουν με λόγια τα συναισθήματά τους και, έτσι, να αποσαφηνίσουν τα αισθήματά τους σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση.

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEU:

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/ypostiriksi-ton-neon/la-roue-des-emotions-2>

Έκφραση συναισθημάτων μέσω της τέχνης (δραστηριότητες)

Περιγραφή:

Η πηγή αυτή περιλαμβάνει δύο δραστηριότητες: η πρώτη επικεντρώνεται στην έκφραση συναισθημάτων μέσω της ζωγραφικής και η δεύτερη μέσω της φυσικής έκφρασης. Στόχος τους είναι να βοηθήσουν τους νέους να εκφράσουν τα έντονα τους συναισθήματα με ένα διαφορετικό και δημιουργικό τρόπο.

Για να κατανοήσετε καλύτερα πώς η τέχνη μπορεί να αποτελέσει εργαλείο έκφρασης συναισθημάτων, μπορείτε να παρακολουθήσετε τα βίντεο από το MOOC EcoReactEU – Μέρος 2 «Υποστηρίζοντας το οικολογικό άγχος των νέων» – Κεφάλαιο 2:

Βίντεο 1: Συνέντευξη με την Elisa Pezzolla, θεραπεύτρια τέχνης

Βίντεο 2: Συνέντευξη με την Elena Dragonetti, ηθοποιό και σκηνοθέτη θεάτρου

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στην πλατφόρμα EcoReactEU :

<https://ecoreact.eu/el/ekpaideftikoi-poroi/ypostiriksi-ton-neon/exprimer-ses-emotions-a-travers-lart-2>

Καθιστώντας το οικολογικό άγχος κινητήρια δύναμη για δράση

Τα εργαλεία που παρουσιάζουμε εδώ έχουν ως στόχο να ενθαρρύνουν τους νέους να αναλάβουν δράση. Τους καθοδηγούν προς σημαντικές ενέργειες που έχουν αντίκτυπο σε ένα πλαίσιο περιβαλλοντικών αναταραχών.

Οι δράσεις μας για το κλίμα (ηλεκτρονικό εργαλείο υπολογισμού)

The screenshot shows the homepage of the NOS GESTES CLIMAT website. The header includes the logo and navigation links: "My footprint", "My gestures", "My groups", "Profile", and a "Take the test" button. The main content area features the text "Do you know your carbon and water footprint?" followed by "Calculate your footprints in just 10 minutes." and a "Take the test" button. Below this, it states "2.5 million people have already calculated their footprint!". To the right, there is an illustration of a person sitting at a desk with a laptop, a desk lamp, a coffee cup, and a car key. A small pop-up box next to the laptop displays "Computer", "Water", and "CO₂e" with corresponding icons.

Περιγραφή:

Το Nos gestes climat (Οι κλιματικές μας δράσεις) είναι ένα δωρεάν ηλεκτρονικό υπολογιστικό εργαλείο που δημιουργήθηκε από τη Γαλλική Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Ενέργειας (ADEME). Στόχος του είναι να υπολογίζει το ανθρακικό αποτύπωμα των ατόμων (εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση) και το υδατικό αποτύπωμα (ποσότητα νερού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή των αγαθών που καταναλώνουμε) χρησιμοποιώντας ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο. Στο τέλος του ερωτηματολογίου, οι χρήστες μαθαίνουν το ετήσιο ανθρακικό και υδατικό αποτύπωμά τους και έχουν πρόσβαση σε λύσεις για τη μείωση του.

Η συμπλήρωση αυτού του ενδιαφέροντος ερωτηματολογίου με τους νέους και τον εμψυχωτή μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο για την έναρξη συζητήσεων σχετικά με τις λύσεις για την κλιματική αλλαγή. Γνωρίζοντας το ανθρακικό και υδατικό σας αποτύπωμα, μπορείτε να δείτε πού βρίσκεστε σε σχέση με το μέσο όρο και να προσδιορίσετε τις προσπάθειες που πρέπει να καταβάλετε για να το βελτιώσετε χωρίς να αισθάνεστε ένοχοι. Επίσης, παρέχει στους νέους και στους εμψυχωτές πληροφορίες που μπορούν να παρακολουθήσουν και να αναπτύξουν με την πάροδο του χρόνου ως αποτέλεσμα των αλλαγών που πραγματοποιούν.

Οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού πακέτου «Nos gestes climat» που παρουσιάστηκε παραπάνω και περιλαμβάνεται στο MOOC μπορούν να χρησιμοποιηθούν μετά τον υπολογισμό για τον εντοπισμό λύσεων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στο EcoReactEU MOOC : Μέρος 3 «Καθοδηγώντας τους νέους προς δράσεις με αντίκτυπο» - Κεφάλαιο 1 – Πρόσθετοι πόροι

<https://nosgestesclimat.fr/>

Φωτογραφική παρακολούθηση των επικονιαστικών εντόμων (SPIPOLL) (δραστηριότητα)

Περιγραφή:

Το SPIPOLL είναι μια δραστηριότητα πολιτικής επιστήμης. Τα προγράμματα πολιτικής επιστήμης είναι προγράμματα επιστημονικής παρατήρησης ανοιχτά στο κοινό, τα οποία έχουν ως στόχο την παρατήρηση και τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη βιοποικιλότητα μιας συγκεκριμένης περιοχής. Αυτές οι πληροφορίες είναι απαραίτητες για τους ερευνητές που έχουν μια πιο λεπτομερή κατανόηση της βιοποικιλότητας και των ζητημάτων που την επηρεάζουν. Στη συνέχεια, μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις παρατηρήσεις για να διαμορφώσουν πολιτικές διατήρησης της βιοποικιλότητας. Είτε ως ειδικός είτε ως ερασιτέχνης, ο καθένας μπορεί να συμμετάσχει σε ένα πρόγραμμα συμμετοχικής επιστήμης.

Το πρόγραμμα συμμετοχικής επιστήμης SPIPOLL συνιδρύθηκε από το Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το Γραφείο για τα Έντομα και το Περιβάλλον τους (OPIE) και το Γαλλικό Γραφείο για τη Βιοποικιλότητα (OFB). Στόχος του είναι η φωτογράφιση των επικονιαστικών εντόμων για 20 λεπτά σε ακτίνα 5 μέτρων από τον παρατηρητή. Οι συμμετέχοντες ανεβάζουν τις φωτογραφίες τους στον ιστότοπο του SPIPOLL, προσδιορίζοντας τα είδη. Τα δεδομένα τους αποστέλλονται στους ερευνητές που είναι εγγεγραμμένοι στον ιστότοπο.

Πού μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο εργαλείο:

Στο EcoReactEU MOOC : Μέρος 3 «Καθοδηγώντας τους νέους προς δράσεις με αντίκτυπο» - Κεφάλαιο 3 – Ανακαλύπτοντας τη συμμετοχική επιστήμη.

Το MOOC περιλαμβάνει δύο άλλες δραστηριότητες συμμετοχικής επιστήμης: «Biolit, παρατηρητές της ακτής» και «Άγρια ζωή στον δρόμο μου». Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για τα προγράμματα συμμετοχικής επιστήμης, μπορείτε να επισκεφθείτε τον ηλεκτρονικό κατάλογο του Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας: <https://www.open-sciences-participatives.org/home/>

Κεφάλαιο 5. Συστάσεις και προοπτικές

5.1 Καλές πρακτικές και βασικές επισημάνσεις

Τα αποτελέσματα της μελέτης που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου EcoReactEU δείχνουν σαφώς δύο συγκλίνουσες ανάγκες: αφενός, οι νέοι επιθυμούν να έχουν εκπαίδευση, χώρους συζήτησης και συγκεκριμένες δραστηριότητες σχετικά με το οικολογικό άγχος· αφετέρου, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αισθάνονται ότι μπορούν να τους υποστηρίξουν μόνο εν μέρει, ζητώντας με τη σειρά τους εργαλεία, κατάρτιση και εκπαιδευτικούς πόρους.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, μπορούμε να διατυπώσουμε ορισμένες πρακτικές συστάσεις.

1. Δημιουργία δομημένων χώρων για να συζητηθεί το θέμα του οικολογικού άγχους

Δημιουργία τακτικών, εθελοντικών και προστατευμένων χώρων — όπως κύκλοι συζήτησης ή συντονισμένες συζητήσεις — για να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των εμπειριών των νέων σε σχέση με το οικολογικό άγχος και των αντιλήψεων των ενηλίκων.

2. Ενσωμάτωση της οικολογικής ανησυχίας στις συνήθεις πρακτικές, όχι μόνο σε ειδικά προγράμματα

Η διαχείριση του οικολογικού άγχους των νέων δεν είναι μία «επιπλέον εκπαιδευτική ενότητα» που πρέπει να προστεθεί στο πρόγραμμα, αλλά μια διατομεακή διάσταση της εργασίας με τους νέους όταν αντιμετωπίζονται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και μελλοντικά ζητήματα.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για το κλίμα και το περιβάλλον πρέπει πάντα να περιλαμβάνουν στιγμές συναισθηματικής εξερεύνησης, δραστηριότητες διαχείρισης και αυτοφροντίδας, καθώς και χώρο για τον σχεδιασμό ρεαλιστικών και ουσιαστικών δράσεων.

3. Εκπαίδευση και υποστήριξη των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας

Η μελέτη που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου EcoReactEU δείχνει ότι πάνω από το 80% των επαγγελματιών δεν έχουν λάβει καμία ειδική εκπαίδευση σχετικά με το οικολογικό άγχος.

Συνεπώς, συνιστάται:

- να συμπεριληφθούν ενότητες σχετικά με το οικολογικό άγχος και τη συναισθηματική διάσταση της οικολογικής κρίσης στα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης·
- να προταθούν στιγμές εποπτείας, ανταλλαγής πρακτικών, ομάδες ομοτίμων που θα εστιάζουν επίσης στις συναισθηματικές εμπειρίες των φορέων·
- να ενισχυθούν το MOOC και η πλατφόρμα ως σταθερά εργαλεία για την ενημέρωση και την αίσθηση του να ανήκει κανείς σε μια ευρύτερη κοινότητα.

4. Προώθηση της αντιμετώπισης με βάση το νόημα

Οι εκπαιδευτικές πρακτικές που προβλέπονται στο πρόγραμμα δεν περιορίζονται απλώς στο να «κάνουν τους ανθρώπους να κάνουν πράγματα», αλλά βοηθούν τους νέους να κατανοήσουν γιατί αυτές οι ενέργειες είναι σημαντικές για τους ίδιους και για την κοινότητα. Οι δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίζουν αφηγήσεις για το μέλλον που αναγνωρίζουν τους κινδύνους, αλλά και τις δυνατότητες για αλλαγή και αμοιβαία φροντίδα.

5. Αναγνώριση και συζήτηση των διαρθρωτικών παραγόντων

Σύμφωνα με τους νέους που συμμετείχαν στη μελέτη, η αδράνεια των κυβερνήσεων, η έλλειψη κατάλληλων πολιτικών και η κλιματική ανισότητα είναι μερικές από τις κύριες αιτίες του οικολογικού άγχους.

Επομένως, είναι απαραίτητο να αποφευχθεί η απόδοση όλης της ευθύνης στην ατομική συμπεριφορά: οι εκπαιδευτικές προσεγγίσεις πρέπει να τονίζουν σαφώς ότι οι ατομικές συμπεριφορές μπορούν να έχουν πραγματικό και ουσιαστικό αντίκτυπο, ειδικά όταν επιμερίζονται, ενισχύονται και συνδέονται με συλλογικές δράσεις και υφιστάμενες πολιτικές. Η προβολή όσων ανθρώπων, πρωτοβουλιών και πολιτικών πλαισίων ήδη

αντιμετωπίζουν αυτές τις προκλήσεις συμβάλλει στην καταπολέμηση του αισθήματος ανικανότητας, ενισχύει την αίσθηση της ενεργού συμμετοχής των νέων και προάγει την κριτική σκέψη, τη συμμετοχή των πολιτών και τον εποικοδομητικό διάλογο με τους θεσμούς.

Γι' αυτό το λαιμό, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε και να συζητήσουμε ανοιχτά τις δομικές διαστάσεις της οικολογικής κρίσης, αποφεύγοντας ταυτόχρονα αφηγήσεις που ενισχύουν τα συναισθήματα αδυναμίας. Οι εκπαιδευτικές προσεγγίσεις πρέπει να τονίζουν ότι οι ατομικές και συλλογικές συμπεριφορές μπορούν να έχουν πραγματικό και ουσιαστικό αντίκτυπο, ειδικά όταν συνδέονται με ευρύτερα κοινωνικά κινήματα, δημόσια συζήτηση και θεσμικές αλλαγές. Η προβολή των πολυάριθμων πρωτοβουλιών, πολιτικών και δράσεων που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο βοηθά τους νέους να κατανοήσουν ότι η αλλαγή είναι ήδη σε εξέλιξη και ότι μπορούν να συμβάλουν ενεργά σε αυτήν. Με αυτόν τον τρόπο, η εκπαίδευση μπορεί να υποστηρίξει την κριτική σκέψη, τη συμμετοχή των πολιτών και τον συνεχή διάλογο με τους θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των μορφών διαφωνίας που παραμένουν εποικοδομητικές και προσανατολισμένες προς την αλλαγή.

6. Συμμετοχή των γονέων και της κοινότητας

Η έκθεση προτείνει τη συμμετοχή των γονέων, των εκπαιδευτικών και των κοινοτικών οργανώσεων στις στρατηγικές υποστήριξης, ώστε να μην απομονωθούν οι εμπειρίες των νέων σε ένα μόνο πρόγραμμα. Οι πιθανές δράσεις που μπορούν να υλοποιηθούν περιλαμβάνουν:

- ενημερωτικές βραδιές και συζητήσεις με τις οικογένειες,
- διαγενεακά εργαστήρια,
- συνεργασία με τοπικές οργανώσεις που ασχολούνται με το κλίμα, την ψυχική υγεία και την κοινωνική δικαιοσύνη.

7. Μέριμνα για την προσβασιμότητα και την ένταξη

Για την υλοποίηση δραστηριοτήτων αυτού του τύπου είναι απαραίτητο:

- να δοθεί προσοχή στα γλωσσικά, πολιτισμικά, οικονομικά, έμφυλα και λειτουργικά εμπόδια,
- να προσαρμοστούν η γλώσσα, τα παραδείγματα, οι δραστηριότητες και οι ώρες στις ανάγκες των συμμετεχόντων
- να διασφαλιστεί ότι τα εργαστήρια δεν αναπαράγουν δυναμικές αποκλεισμού ή επίρριψης ευθυνών.

5.2 Προσαρμογή σε διαφορετικά περιβάλλοντα και ακροατήρια

Δεν είναι όλες οι εμπειρίες του οικολογικού άγχους ίδιες: ποικίλλουν ανάλογα με την ηλικία, το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, την περιοχή, τον πολιτισμό και την πρόσβαση σε πληροφορίες. Επομένως, ένας επιχειρησιακός οδηγός πρέπει να παρέχει κριτήρια για την προσαρμογή των προτάσεων.

1. Ηλικία και στάδιο ανάπτυξης

Έφηβοι (13–17)

- Ισχυρή συναισθηματική αντήχηση, διαμόρφωση ταυτότητας, ανάγκη να ανήκουν στην ομάδα.
- Χρήσιμες οι εκφραστικές, καλλιτεχνικές, θεατρικές δραστηριότητες, η εκπαίδευση από ομοτίμους και οι μορφές ορατής συλλογικής δράσης (σχολικές εκστρατείες, εκδηλώσεις).

Νέοι ενήλικες (18–25)

- Ανησυχίες σχετικά με το μέλλον (σπουδές, εργασία, γονεϊκότητα), μεγαλύτερη ικανότητα για αφηρημένη και πολιτική σκέψη.
- Πιο κατάλληλοι χώροι είναι εκείνοι που προσφέρονται για κριτική συζήτηση, σχεδιασμό δράσεων υπεράσπισης και προβληματισμό σχετικά με την εργασία, την κινητικότητα και τις επιλογές ζωής.

2. Εκπαιδευτικά περιβάλλοντα

Σχολεία και πανεπιστήμια

- Ανάγκη ενσωμάτωσης εργαστηρίων στα εκπαιδευτικά προγράμματα, σε διάλογο με τους εκπαιδευτικούς και τη διοίκηση.
- Μεγαλύτερη προσοχή στους περιορισμούς χρόνου, χώρου και προγράμματος σπουδών· ικανότητα σύνδεσης των υφιστάμενων ακαδημαϊκών διαδρομών.

Κέντρα νεότητας, σύλλογοι, άτυπες ομάδες

- Μεγαλύτερη ευελιξία στην προσέγγιση, δυνατότητα πειραματισμού με μεθοδολογίες μη τυπικής εκπαίδευσης.

- Μεγαλύτερη ελευθερία για τη δημιουργία μεσοπρόθεσμων/ μακροπρόθεσμων διαδρομών με την ίδια ομάδα.

Διαδικτυακοί ή υβριδικοί χώροι

- Χρήση των ψηφιακών πόρων της πλατφόρμας και του MOOC για την προώθηση συζητήσεων εξ αποστάσεως.
- Ακόμη μεγαλύτερη προσοχή στους κανόνες επικοινωνίας και στη διαχείριση των συναισθημάτων (συνομιλίες, σχόλια, τυχόν ρητορική μίσους).

3. Εδαφικά και κοινωνική-οικονομικά ζητήματα

- Σε περιοχές που επηρεάζονται άμεσα από ακραία καιρικά φαινόμενα (πυρκαγιές, πλημμύρες, ξηρασίες), το οικολογικό άγχος μπορεί να συνυπάρχει με πρόσφατα τραύματα: απαιτείται μια πιο προσεκτική προσέγγιση, σε συνεργασία με υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης και πολιτικής προστασίας.
- Σε συνθήκες σοβαρής οικονομικής ανασφάλειας, οι άμεσες προτεραιότητες μπορεί να φαίνονται ότι ανταγωνίζονται τις περιβαλλοντικές ανησυχίες: είναι σημαντικό να συνδέσουμε τις περιβαλλοντικές ανησυχίες με την κοινωνική δικαιοσύνη, τις συνθήκες διαβίωσης, την υγεία και την απασχόληση.
- Σε διαφορετικά αγροτικά ή αστικά περιβάλλοντα, άμεσες εμπειρίες ρύπανσης, απώλειας της φύσης, ακραίων θερμοκρασιακών αλλαγών: τα εργαστήρια πρέπει να ξεκινούν από τις τοπικές πραγματικότητες.

4. Πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία

- Οι ομάδες που είναι πολύ ενεργές στον τομέα του κλίματος μπορεί να χρειαστεί να εργαστούν περισσότερο για την επούλωση, την πρόληψη της εξάντλησης και τη διαχείριση των συγκρούσεων εντός ή εκτός της οργάνωσης.
- Οι ομάδες με μικρή έκθεση στο θέμα μπορεί να χρειαστούν πρώτα βασικές πληροφορίες, ιστορίες και δραστηριότητες που προσεγγίζουν την οικολογική κρίση, αποφεύγοντας τον εντυπωσιασμό.

5. Επίπεδο εμπειρίας και ευαισθησίας της ομάδας

- Οι ομάδες που είναι πολύ ενεργές στον τομέα του κλίματος μπορεί να χρειαστεί να εργαστούν περισσότερο για την επούλωση, την πρόληψη της εξάντλησης και τη διαχείριση των συγκρούσεων εντός ή εκτός της οργάνωσης.

- Οι ομάδες με μικρή έκθεση στο θέμα μπορεί να χρειαστούν πρώτα βασικές πληροφορίες, ιστορίες και δραστηριότητες που προσεγγίζουν την οικολογική κρίση, αποφεύγοντας τον εντυπωσιασμό.

5.3 Αξιολόγηση και follow-up των πρωτοβουλιών

Η μελέτη που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου EcoReactEU εισηγείται την ανάπτυξη εργαλείων για την αξιολόγηση της υποστήριξης για την οικολογική ανησυχία, την παρακολούθηση της προόδου στην συναισθηματική ευημερία των νέων και τους μηχανισμούς αντιμετώπισης.

Για να είναι τα εργαστήρια πραγματικά εξελικτικά, είναι απαραίτητο να παρέχονται ευκαιρίες αξιολόγησης και δράσεις παρακολούθησης.

1. Τι να αξιολογήσετε

Μπορούν να επισημανθούν διάφορες διαστάσεις:

Γνώσεις

Κατανόηση του τι είναι η οικολογική ανησυχία και τα κύρια περιβαλλοντικά προβλήματα.

Συναισθηματικές δεξιότητες

Ικανότητα αναγνώρισης, προσδιορισμού και έκφρασης των συναισθημάτων.

Ικανότητα χρήσης τουλάχιστον μίας ή δύο εκμαθημένων στρατηγικών αντιμετώπισης.

Δράση και συμμετοχή

Αίσθηση ότι μπορεί κανείς να επηρεάσει, τουλάχιστον εν μέρει, τα γεγονότα.

Προθυμία συμμετοχής σε συλλογικές πρωτοβουλίες.

Σχέσεις και υποστήριξη

Αίσθηση ότι κάποιος ακούγεται και κατανοείται από ενήλικες και συνομήλικους.

Συνολική ευημερία

Οποιοσδήποτε αλλαγές στην αντίληψη του άγχους, της ελπίδας, της κινητοποίησης.

2. Εργαλεία αξιολόγησης

Σύντομα ερωτηματολόγια πριν/μετά

Απλές ερωτήσεις, σε κλίμακα Likert (1–5), σχετικά με τα συναισθήματα, την αίσθηση της δράσης, τη γνώση.

Δυνατότητα χρήσης ή προσαρμογής ορισμένων κλιμάκων που έχουν ήδη δοκιμαστεί στο πλαίσιο του έργου (π.χ. συχνότητα των συναισθημάτων στη σκέψη για τα περιβαλλοντικά προβλήματα).

Ημερολόγια ή φύλλα αυτοανασκόπησης

Μεταξύ των συνεδριών, οι συμμετέχοντες μπορούν να σημειώνουν τις στιγμές που ένιωσαν οικολογική ανησυχία και τον τρόπο με τον οποίο αντέδρασαν.

Ποιοτική παρατήρηση

Ο εκπαιδευτικός κρατά σημειώσεις για τις εμφανείς αλλαγές στην ομάδα (συμμετοχή, τρόπος συζήτησης του θέματος, ικανότητα διαχείρισης συγκρούσεων).

Ομάδες εστίασης και κύκλοι αξιολόγησης

Στο τέλος της διαδικασίας, μπορείτε να αφιερώσετε μια συνάντηση στην «από κοινού αξιολόγηση»: τι λειτούργησε; Τι βοήθησε περισσότερο; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;

3. Ηθικές αρχές στην αξιολόγηση

Διασφαλίστε την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα, ειδικά όταν συλλέγετε δεδομένα σχετικά με τα συναισθήματα και την ευημερία.

Αποφύγετε να μετατρέψετε την αξιολόγηση σε «εξέταση»: είναι ένα εργαλείο για τη βελτίωση της διαδικασίας, όχι για την αξιολόγηση των συμμετεχόντων.

Κάντε τη διαδικασία συμμετοχική: εμπλέξτε τους νέους στον καθορισμό των στοιχείων που έχει νόημα να αξιολογηθούν.

4. Ανασκόπηση: διατηρήστε ζωντανό το ταξίδι

Το θέμα που καλύπτεται στα εργαστήρια δεν θα εξαντληθεί με τη λήξη του εργαστηρίου. Είναι χρήσιμο να φανταστείτε από την αρχή τα εξής:

Συναντήσεις ανασκόπησης

Μια συνάντηση ανασκόπησης 1-3 μήνες μετά το τέλος του προγράμματος για την κατανόηση του τι έχει παραμείνει, τι έχει αλλάξει και τι νέα ερωτήματα έχουν προκύψει.

Μόνιμες ομάδες ή χώροι

Μετατρέψτε το εργαστήριο σε μια ομάδα που συναντάται τακτικά (κάθε μήνα, κάθε δύο μήνες) για να ενημερώνεται, να υποστηρίζει τα μέλη της και να σχεδιάζει νέες δράσεις.

Σύνδεση με το MOOC και την πλατφόρμα

Προτείνετε στους ενδιαφερόμενους νέους να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους μέσω διαδικτυακών ενοτήτων, ίσως σε μικρές ομάδες που ακολουθούν την ίδια πορεία.

Σύνδεση με εξωτερικά δίκτυα και έργα

Διευκόλυνση της πρόσβασης σε ευκαιρίες συμμετοχής (έργα για το κλίμα, πρωτοβουλίες πολιτών, εκστρατείες) όπου οι δεξιότητες και η ενέργεια των νέων μπορούν να βρουν συνέχεια.

5. Αξιολογήστε επίσης τον αντίκτυπο στους εκπαιδευτικούς

Συγκεντρώστε συστηματικά σχόλια από τους υπεύθυνους των εργαστηρίων: τι λειτούργησε, ποιες συναισθηματικές και οργανωτικές προκλήσεις αντιμετώπισαν και ποιες δεξιότητες αισθάνθηκαν ότι ανέπτυξαν.

Χρησιμοποιήστε αυτά τα σχόλια για να ενημερώσετε τον οδηγό, τις ενότητες MOOC και τις προτάσεις κατάρτισης για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας.

Παραρτήματα

A. Λεξικό και παραπομπές

Απώλεια βιοποικιλότητας

Η μείωση των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων, που αναγνωρίζεται ως ένα από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα για τους νέους.

Επίδραση της κλιματικής αλλαγής

Μακροπρόθεσμες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, όπως ακραία καιρικά φαινόμενα, πυρκαγιές και άνοδος της στάθμης της θάλασσας, που οδηγούν σε περιβαλλοντικό άγχος.

Μηχανισμοί αντιμετώπισης

Στρατηγικές για την αντιμετώπιση του οικολογικού άγχους:

- Εστίαση στο πρόβλημα (ενεργοποίηση)
- Εστίαση στο συναίσθημα (διαχείριση συναισθημάτων)
- Εστίαση στο νόημα (θέσπιση στόχων ή ανάπτυξη ελπίδας)

Οικολογικό άγχος

Μια σειρά συναισθηματικών αντιδράσεων — όπως φόβος, θλίψη, άγχος, ενοχή — που σχετίζονται με την συνειδητοποίηση της οικολογικής καταστροφής και της κλιματικής κρίσης.

Οικολογική συναισθηματική παιδεία

Η ικανότητα να αναγνωρίζεις και να μοιράζεσαι συναισθήματα σχετικά με οικολογικά θέματα με ουσιαστικό τρόπο.

EcoReactEU

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2023 και προσφέρει εργαλεία και καθοδήγηση για την αντιμετώπιση του οικολογικού άγχους των νέων.

Εκπαιδευτική πλατφόρμα

Ένας εικονικός χώρος που συγκεντρώνει επιστημονικά στοιχεία, πόρους και παιδαγωγικό περιεχόμενο σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα.

Περιβαλλοντική κρίση

Παγκόσμια καταστροφή των οικοσυστημάτων που προκαλείται από τη ρύπανση, την κλιματική αλλαγή και την απώλεια της βιοποικιλότητας.

Αδράνεια της κυβέρνησης

Αυτό που θεωρείται ως κενό στην πολιτική παρέμβαση για τις οικολογικές προκλήσεις, οδηγώντας σε μια αυξανόμενη αίσθηση οικολογικής ανησυχίας μεταξύ των νέων.

Πράσινη μετάβαση

Στροφή προς βιώσιμες συνήθειες και κοινωνικές πολιτικές.

Έκθεση στα μέσα ενημέρωσης

Η κάλυψη των οικολογικών προκλήσεων από τα μέσα ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συχνά εντείνει τις περιβαλλοντικές ανησυχίες.

MOOC (Μαζικά Ανοιχτά Διαδικτυακά Μαθήματα)

Ανοιχτά διαδικτυακά μαθήματα που παρέχουν εκπαιδευτικό περιεχόμενο και πρακτικές δραστηριότητες για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας σχετικά με την οικολογική ανησυχία.

Συμμετοχική εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικές πρακτικές περιλαμβάνουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών σε διάλογο, λήψη αποφάσεων και εργασίες που σχετίζονται με οικολογικά θέματα.

Ανθεκτικότητα

Προσαρμοστικότητα και ικανότητα ανάκαμψης από αγχογόνους περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Ασφαλής χώρος

Ένας ασφαλής χώρος όπου οι νέοι μπορούν να μοιράζονται ανοιχτά τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους.

Δομές υποστήριξης (για οικολογική ανησυχία)

Φόρουμ, εργαστήρια, καφέ, κοινότητες καθοδήγησης ή παρόμοια περιβάλλοντα που έχουν δημιουργηθεί για να υποστηρίξουν τους νέους και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στην αντιμετώπιση των συναισθηματικών αντιδράσεων απέναντι σε οικολογικά ζητήματα.

Συνηγορία των νέων

Δραστηριότητες υπό την ηγεσία νέων που επιδιώκουν να επηρεάσουν την κλιματική πολιτική ή να ευαισθητοποιήσουν το κοινό.

Εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας

Επαγγελματίες ή εθελοντές που ενδυναμώνουν, καθοδηγούν και εκπαιδεύουν τους νέους, διαδραματίζοντας κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση του οικολογικού άγχους.

B. Εταίροι του έργου

- **La Ligue de l'enseignement**

Η La Ligue de l'enseignement είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση λαϊκής εκπαίδευσης που ιδρύθηκε το 1866. Στόχος της είναι να εγγυηθεί την πρόσβαση όλων στην εκπαίδευση, να προωθήσει μια πιο δίκαιη και αλληλέγγυα κοινωνία καταπολεμώντας τις ανισότητες και να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η Ligue έχει παρουσία σε εθνικό επίπεδο μέσω 13 περιφερειακών ομοσπονδιών, 102 ομοσπονδιών σε επίπεδο νομού και 20 000 τοπικών ενώσεων και υλοποιεί πολιτιστικές, εκπαιδευτικές, οικολογικές, ψηφιακές και αθλητικές δραστηριότητες.

- **EKO**

Η EKO Greece (Όμιλος για την Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική Οικονομία) είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση με έδρα την Αθήνα. Ιδρύθηκε το 2013. Στόχος της είναι να συμβάλει στη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς προκαταλήψεις και διακρίσεις. Η EKO Greece συνεργάζεται στενά με νέους σε θέματα όπως η ενδυνάμωσή τους, η πολιτισμική ένταξη και η βιώσιμη ανάπτυξη.

- **Arci**

Η Arci είναι η σημαντικότερη ιταλική οργάνωση κοινωνικής προώθησης. Ιδρύθηκε το 1957 και εκπροσωπείται σε ολόκληρη την ιταλική επικράτεια μέσω 17 περιφερειακών επιτροπών, 115 τοπικών επιτροπών και περισσότερων από 4 000 τοπικών συλλόγων. Οι κύριοι τομείς δράσης της είναι:

- Δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Μετανάστευση, δικαίωμα ασύλου και καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων και ρατσισμού
- Πολιτιστικές δραστηριότητες

Η ARCI υποστηρίζει τα δικαιώματα των πολιτών, την πρόσβαση στον πολιτισμό, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τις δημοκρατικές αξίες σε παγκόσμιο επίπεδο.

- **Το Ινστιτούτο Κοπέρνικος**

Το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης ιδρύθηκε το 1636, γεγονός που το καθιστά ένα από τα παλαιότερα πανεπιστήμια της Ολλανδίας. Το Ινστιτούτο Κοπέρνικος για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που αποτελεί μέρος του πανεπιστημίου, ασχολείται με την ανάπτυξη σχετικών γνώσεων που βοηθούν τους πολίτες να έχουν θετική επίδραση στο περιβάλλον. Εκτελεί και δημοσιεύει ακαδημαϊκές εργασίες με σκοπό να επηρεάσει τις πολιτικές αποφάσεις και τη στρατηγική των εταιρειών.

Γ. Άμεσοι σύνδεσμοι προς τους πόρους του EcoReactEU

- Ευρωπαϊκή πλατφόρμα που συγκεντρώνουν παιδαγωγικούς πόρους. Η πλατφόρμα αυτή θα περιλαμβάνει παιδαγωγικά εργαλεία που θα επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν και να αναγνωρίσουν την οικολογική ανησυχία και να διοργανώσουν ορισμένες δραστηριότητες με νέους. <https://ecoreact.eu/en/>
- Διαδικτυακό μάθημα (MOOC), απευθυνόμενο σε εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας. Θα περιλαμβάνει βιβλιογραφία, συνεντεύξεις, δραστηριότητες... με στόχο την εκπαίδευση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας ώστε να αναγνωρίζουν και να υποστηρίζουν τους νέους που βιώνουν οικολογικό άγχος. <https://formation.laligue.org/>